

КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

ОТЧЕТ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА

ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

ЗА ПЪРВОТО ПОЛУГОДИЕ НА 2023 Г.

Списък на използваните съкращения

АДСИЦ - акционерно дружество със специална инвестиционна цел
АИФ - алтернативен инвестиционен фонд
АУАН - акт за установяване на административни нарушения
АУПДВ - акт за установени публични държавни вземания
БАДДПО - Българска асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване
ГФ - Гаранционен фонд
ДПФ - доброволен пенсионен фонд
ДПФПС - доброволен пенсионен фонд по професионални схеми
ДФ - договорен фонд
ДЦК - държавни ценни книжа
ЕК - Европейска комисия
ЕО - Европейска общност
ЕП - Европейски парламент
ЕС - Европейски съюз
ЗВПКИИП - Закон за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници
ЗДКИСДПКИ - Закон за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране
ЗДСИЦДС - Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация
ЗКФН - Закон за Комисията за финансов надзор
ЗМИП - Закон за мерките срещу изпирането на пари
ЗМФТ - Закон за мерките срещу финансиране на тероризма
ЗПЗФИ - Закон срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти
ЗПМПЗФИ - Закон за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти
ЗППЦК - Закон за публичното предлагане на ценни книжа
ЗПФИ - Закон за пазарите на финансови инструменти
ИД - инвестиционно дружество
ИП - инвестиционен посредник
КЗ - Кодекс за застраховането
КИС - колективни инвестиционни схеми
КСО - Кодекс за социално осигуряване
КФН, Комисията - Комисия за финансов надзор
НП - наказателно постановление
ПАМ - принудителна административна мярка
ПД - публично дружество
ПКИПЦК - предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа
ПОД - пенсионноосигурително дружество
ППФ - професионален пенсионен фонд
УД - управляващо дружество
УПФ - универсален пенсионен фонд
ФДДПО - фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване
ФДЗПО - фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване
ФДПО - фонд за допълнително пенсионно осигуряване
ФИПП - фонд за изплащане на пожизнени пенсии
ФРП - фонд за разсрочено плащане
ФИП - фондове за извършване на плащания
ЦД - Централен депозитар
ЕОЦКП - Европейски орган за ценни книжа и пазари
ЕОЗППО - Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване
ЕВА - Европейски банков орган
ESFS - Европейска система за финансов надзор
ESRB - Европейски съвет за системен риск
ПМС - Постановление на Министерския съвет
ПУДКФННА - Правилник за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и нейната администрация
ПРБ - Първостепенен разпоредител с бюджет
ФПИП - Фонд за реструктуриране на инвестиционни посредници

Съдържание:

1. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА	5
а) Отчет на приходите по бюджета на КФН	5
б) Отчет на разходите по бюджета на КФН	6
Финансиране на консолидираните разходи	9
2. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ	9
3. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА	10
4. ПРЕГЛЕД НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ И НАДЗОР НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“	11
а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане.	11
б) Отговорност за изпълнение на целите в съответната функционална област	28
в) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период	28
5. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“	33
а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели	35
б) Продукти/услуги, предоставени по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане	35
в) Отчет за показателите на изпълнение на програмата (количествени, качествени, времеви)	37
г) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности	75
д) Отчет на разходите по бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“	75
е) Отговорност за изпълнение на програмата	76

Въведение

Комисията за финансов надзор е независим регулаторен орган, призван да поддържа стабилност и прозрачност на небанковата финансова система в България и да служи на обществения интерес като подобрява начина на функциониране на небанковия финансов сектор и поведението на участниците в него, в услуга на потребителите, бизнеса, икономиката и обществото като цяло.

Предвид това, че отчетът за първото полугодие се изготвя след приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г., в него са посочени и законовите параметри на бюджета на КФН за 2023 г. Съгласно т. 35 на Приложение № 1 към чл. 1 от ПМС № 108 от 2023 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г., програмният формат на бюджет на КФН за 2023 г. е структуриран във **функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“ и бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“.**

Структурата на отчета е съобразена с примерната структура, съгласно Указанията на министъра на финансите (писмо БЮ № 3 от 24.07.2023 г.) за формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на подробен отчет към полугодията и за годината за изпълнението на програмните бюджети за 2023 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет. Отчетът съдържа информация за първото полугодие на 2023 г. за степента на изпълнение на заложените цели във функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“, както и за изпълнението на бюджетната програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“, в т.ч. за предоставяните продукти/услуги, измерени чрез показателите за изпълнение. Включена е информация за разходите, извършени по програмата и за приходите, отчетени по бюджета на КФН. Отчетът на разходите по програми съответства на тримесечната информация за разходите по бюджетни програми към 30.06.2023 г., представена на основание чл. 33, ал.1 от ПМС № 108 от 2023 г. и съгласно Указанията на министъра на финансите (писмо БЮ № 2 от 07.04.2023 г.) за определяне на формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на тримесечна информация за разходите по бюджетни програми за 2023 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет.

1. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА

а) Отчет на приходите по бюджета на КФН

В приходната част на бюджета на КФН са планирани да постъпват неданъчни приходи от такси, съгласно чл. 27, ал. 1 от ЗКФН, глоби, имуществени санкции и наказателни лихви. Постъпленията от наложени глоби и имуществени санкции постъпват по бюджета на КФН, но съгласно чл. 28, ал. 4 от ЗКФН се отчитат като вноски в Централния бюджет.

Към 30.06.2023 г. отчетените приходи по бюджета на КФН са в размер на 18 229 174 лв. Изпълнението спрямо годишния план е 85,26 %. Приходите са разпределени, както следва:

- „Приходи и доходи от собственост“ – в размер на 6 176 лв. във връзка с продажба на стопански инвентар;
- „Държавни такси“ – в размер на 16 264 440 лв. и представляват събрани такси съгласно Тарифа, определена в приложение към ЗКФН, като в прихода са отразени и приходи от такси на основание постъпили разпореждания за събрани суми от Национална агенция за приходите (НАП) - 10 804 лв. Най-голям относителен дял (97,29 %) в отчетените такси има годишната такса за осъществяване на общ финансов надзор – 15 823 265 лв. Получените такси за издаване на лицензи и разрешения за извършване на дейност и други разрешения и одобрения, общо са в размер на 441 175 лв.;
- „Глоби, санкции и наказателни лихви“ – в размер на 2 395 131 лв. и представляват приходи от глоби и имуществени санкции по влезли в сила наказателни постановления (НП) и постановления по чл. 287 от АПК и лихви за просрочие на неплатените в законоустановения срок годишни такси за общ финансов надзор и НП, като в прихода са отразени и събрани суми от НАП (462 120 лв.). на основание постъпили справки и разпореждания;
- „Други неданъчни приходи“ в размер на „минус“ 436 573 лв., които представляват: възстановени юрисконсултски възнаграждения, отразени със знак „плюс“ 29 137 лв; получено застрахователно обезщетение отразено със знак „плюс“ 1 053 лв.; приходи от продажба на материални запаси отразени със знак „плюс“ 6 215 лв.; събраните от НАП публични вземания на КФН със знак „минус“ 472 924 лв. и отрицателна курсова разлика със знак „минус“ 54 лв.

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета на КФН към 30.06.2023 г.

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	21 380 000		18 229 174
<i>Данъчни приходи</i>			
Неданъчни приходи	21 380 000		18 229 174
Приходи и доходи от собственост			6 176
Държавни такси	18 380 000		16 264 440
Глоби, санкции и наказателни лихви	3 000 000		2 395 131
Други			- 436 573
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>			

б) Отчет на разходите по бюджета на КФН

Комисията за финансов надзор няма администрирани разходи, а отчетените към 30.06.2023 г. ведомствени разходи по бюджета на КФН са в размер на 8 986 862 лв., което представлява 41,11 % изпълнение спрямо годишния план.

Разходите по функционални области и бюджетни програми са, както следва:

Приложение № 2а – Отчет на разходите по бюджета на КФН по функционални области и бюджетни програми

Класифи- кационен код*	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
4700.00.00	Общо разходи по бюджета на КФН	21 859 200		8 986 862
4700.01.00	Функционална област: "Регулация и надзор на небанковия финансов сектор"	21 859 200		8 986 862
4700.01.01	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	21 859 200		8 986 862

Отчетените разходи по бюджета на КФН са разпределени, както следва:

- разходи за персонал – 6 716 092 лв., които включват разходите за заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови правоотношения, изплатените

възнаграждения на нещатни служители, наети по трудово правоотношение по Постановление № 66 на Министерския съвет за кадрово осигуряване на някои дейности в бюджетните организации от 1999 г., за обезщетения на служителите по Кодекса на труда и за обезщетения по чл. 40, ал. 5 от КСО, както и разходите за задължителни осигурителни вноски от работодател;

- разходи за издръжка – 2 195 220 лв. В разходите за издръжка е включена сума в размер на 829 121 лв. за текуща издръжка на Комисията, включваща охрана, почистване, поддържане и ел. енергия за административната сграда на КФН, телекомуникационни и пощенски услуги, поддръжка на софтуерни продукти и хардуер, застраховки, канцеларски материали, консумативи и други доставки, квалификация и преквалификация на персонала, преводачески услуги, командировки в страната и в чужбина, както и други услуги, свързани с дейността на КФН. Също така са включени разходи за заплащане на държавни и общински данъци и такси в размер на 40 228 лв. и разходи за годишен членски внос в размер на 1 325 871 лв. във връзка с участието на Комисията за финансов надзор в Европейски надзорни органи – ЕОЦКП и ЕОЗППО

- капиталови разходи – 75 550 лв. за придобиване на лицензи и програмни продукти.

Към 30.06.2023 г. са отчетени общо 353 101 лв. за разходи в областта на електронното управление и използваните информационни и комуникационни технологии, от които 277 551 лв. текущи и 75 550 лв. капиталови разходи. Извършените разходи са основно за поддръжка на софтуер, поддръжка и ремонт на хардуер, абонамент за информационни системи и придобиване на програмни продукти и лицензи.

Към 30.06.2023 г. КФН е извършила разходи във връзка с мерки за предотвратяване на разпространението на Covid-19 в размер на 3 025 лв. Разходите са за дезинфекция на помещенията в административната сграда на КФН.

Приложение № 26 – Отчет на консолидираните разходи по бюджетни програми в рамките на съответните функционални области

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
4700.00.00	на Комисия за финансов надзор (в лева) Общо разходи									
4700.01.00	Функционална област: "Регулация и надзор на небанковия финансов сектор"	9 913 936	8 986 862	927 074	9 913 936	8 986 862	927 074	0	0	0
4700.01.01	Бюджетна програма: "Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор"	9 913 936	8 986 862	927 074	9 913 936	8 986 862	927 074	0	0	0

Комисията за финансов надзор има сключен договор за изпълнение на проект BG05SFOP001-1.011-0001 за изграждане на Единна информационна система (ЕИС), осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“ (ОПДУ), съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Към 30.06.2023 г. отчетените разходи по сметки за средства от ЕС са в размер на 927 074 лв. като 926 026 лв. са за доставка на лицензи за софтуерен продукт Oracle, а 1 048 лв. са за комуникационни материали.

Финансиране на консолидираните разходи

Финансирането на разходите по бюджетната програма е както следва:

Приложение № 3 – Финансиране на консолидираните разходи

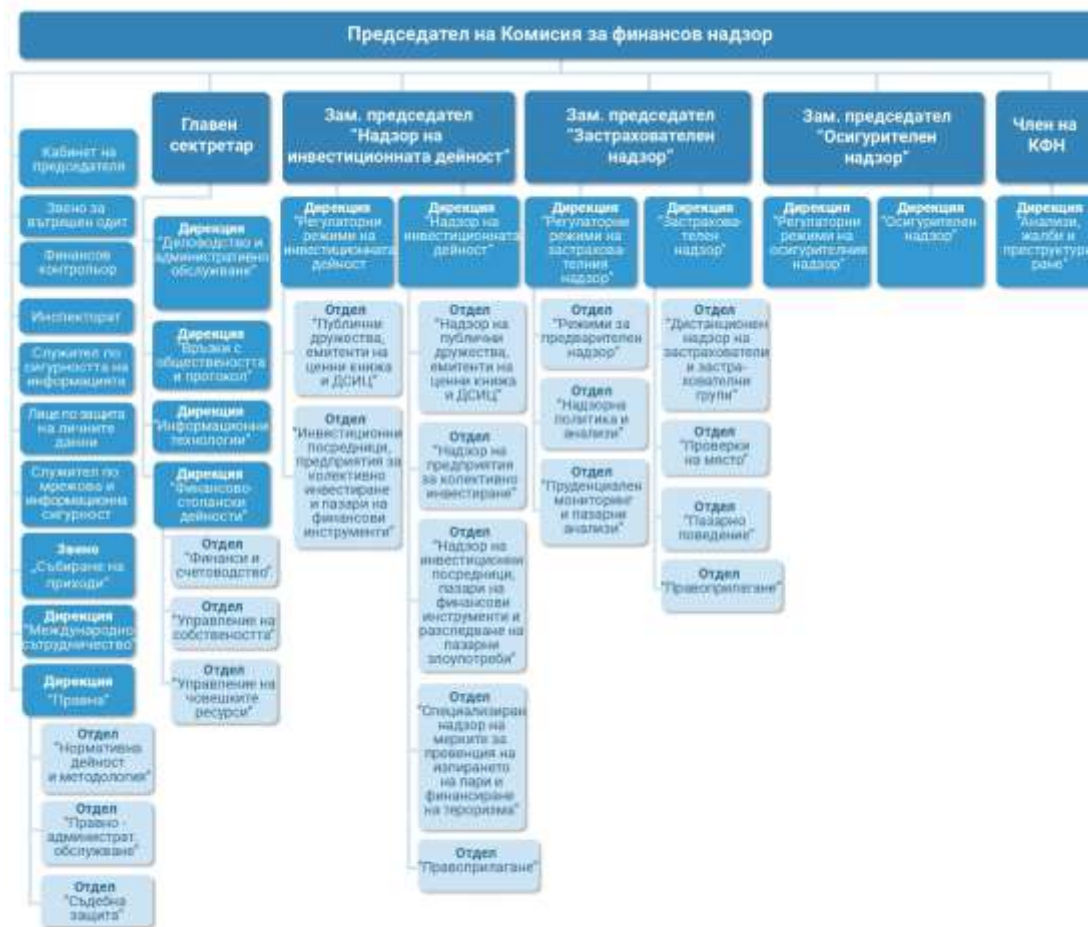
Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	21 859 200		9 913 936
Общо финансиране:	21 859 200		9 913 936
От бюджета на ПРБ	21 859 200		8 986 862
От други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:			927 074
Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
Сметки за средства от ЕС (ССЕС на НФ и наДФЗ)			927 074
Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			
Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ			

2. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

За периода от 01.01.2023 г. до 30.06.2023 г. предвид това, че няма приет Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г., не са утвърдени показатели по бюджета на КФН.

3. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

Организационната структура на Комисията за финансов надзор е представена в следната форма:

През отчетния период е създадено звено „Събиране на приходи“, което осъществява текущ контрол и предприема действия за събиране на дължимите суми по влезлите в законна сила наказателни постановления и на таксите за осъществяване на общ финансов надзор.

4. ПРЕГЛЕД НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ И НАДЗОР НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане.

За реализацията на **Приоритет 1 - Осъществяване на последователна, прозрачна и предвидима регулаторна дейност** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 1.1 Координация и хармонизиране на националното законодателство с европейското в областта на финансовите пазари

Развитието на капиталовите пазари е основен приоритет както на европейско, така и на национално ниво. За да се постигне единен европейски капиталов пазар, е необходимо националните пазари също да се развиват. Предложените изменения и допълнения в подзаконовата нормативна уредба, през първото полугодие на 2023 г., по отношение на инвестиционната дейност, застрахователния и осигурителния пазар целят по-задълбочено интегриране на българския пазар в капиталовите пазари на ЕС.

Регулярно се извършва преглед на публикувани в Официален вестник на ЕС актове на ЕС и се формира становище от гледна точка на относимостта им към допълнителното пенсионно осигуряване и необходимостта от извършване на промени в нормативната уредба във връзка с това.

Оперативна цел 1.2 Съобразяване на националните регулации със спецификите на българския финансов пазар с оглед стимулиране на неговото развитие

През първото полугодие на 2023 г. Комисията за финансов надзор инициира промени в регулаторната рамка и работи по усъвършенстване на надзорната дейност съобразно най-добрите световни стандарти при отчитане на особеностите на националния пазар с акцент развиване на добрите бизнес практики при спазване на принципите за равнопоставеност, пропорционалност и безпристрастност.

Оперативна цел 1.3. Провеждане на последователна регулаторна политика с цел намаляване на административната тежест

В тясно сътрудничество с органите на изпълнителната власт и във връзка с прилагането на действащата регулаторна рамка Комисията за финансов надзор участва в изготвянето на предложения за промени на нормативната уредба с цел премахване на нормативни и административни тежести за участниците на финансовите пазари.

С измененията в ЗППЦК (обн., ДВ, бр. 65 от 28.07.2023 г.) се постигат промени в националното законодателство, като се облекчават условията за провеждане на общо събрание на акционерите на дружества със седалище в Република България, чиито акции са допуснати до търговия на многостранна система за търговия, вписана в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 1 от ЗКФН, както за самите дружества, така и за техните акционери, включително такива, които не са установени в страната, т.е. ще е налице намаляване на

административната тежест. Адаптирането на правната уредба ще се отрази благоприятно на възможността за развитие на многостранните системи за търговия и на пазара за растеж като цяло, с оглед на създаването на адекватни условия за упражняване на правата на акционерите, които ще бъдат в синхрон и с облекчените условия за допускането до търговия на такива платформи.

Премахването на нормативни и административни тежести за участниците на финансовите пазари е цел и на извършените изменения и допълнения в подзаконовите нормативни актове, приети от КФН през отчетния период.

Оперативна цел 1.4. Предоставяне на обществеността на пълна, разбираема, навременна и достъпна информация за регулаторната дейност на Комисията

С цел своевременно информиране на заинтересованите лица и на обществеността, следвайки принципите за прозрачност, предвидимост и последователност при формиране на регулаторна рамка на институционалната страница на КФН са публикувани предложенията и мотивите относно приеманите промени¹, както и информация с фокус, правопораждащи права и задължения, цели и въздействия на промените.

За реализацията на **Приоритет 2 - Осъществяване на ефективен риск базиран надзор върху небанковия финансов сектор и поддържане на стабилни финансови пазари** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 2.1. Съобразяване на надзорната дейност с относимите единни политики и стандарти

През отчетния период не са предприети конкретни действия по изпълнението на посочената оперативна цел. В съответствие с приетите наръчници за прилагане на надзор, основан на риска, периодично се извършва комплексна оценка, базирана на количествените и качествените показатели, въз основа на която се определя рисковия профил на поднадзорните лица. При извършване на периодичния преглед на утвърдените наръчници и установяване на необходимост се извършват съответните промени в тях.

Оперативна цел 2.2. Ранна идентификация, анализ и оценка на рисковете, свързани с дейността на поднадзорните лица

На 31.03.2023 г. със заповед на председателя е утвърден Общ наръчник за рисково базиран надзор за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма, основан на „Единна методология на специализирана административна дирекция „Финансово разузнаване“, Държавна агенция „Национална сигурност“ и Комисията за финансов надзор за оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм на сектори „Инвестиционна дейност“, „Животозастраховане“ и „Допълнително пенсионно осигуряване“, която е утвърдена със Рег. № 09-2-7/15.11.2022 г. от председателя на Комисията за финансов надзор и Рег. № РД-103-2/21.11.2022 г. на председателя на Държавна

---

¹ Проектите на наредби и мотивите към тях, както и справките за отразяване на становищата, предложенията и възразенията, получени в хода на обществените консултации, са оповестени на интернет страницата на Комисията в рубрика „Нормативна уредба“, подсекция „Обществени консултации“.

агенция „Национална сигурност“ (Общ наръчник за рисков базиран надзор за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма).

Оперативна цел 2.3. Разширяване на надзора върху пазарното поведение на поднадзорните лица

В изпълнение на своите надзорни функции Комисията за финансов надзор продължи да осъществява предварителен надзор, който обхваща одобрението или утвърждаването на различни документи с основно значение за дейността на участниците в небанковия финансов сектор. Някои от производствата, свързани с разрешителните и одобрителните режими, се инициират по искане на лицата, задължени съгласно нормативната уредба, докато други производства се осъществяват служебно от експертите на КФН. През отчетния период експертите от трите управления извършваха анализ на пазарното поведение на поднадзорните на Комисията за финансов надзор лица.

Оперативна цел 2.4. Осъществяване на ефективни съвместни действия във връзка с надзорната дейност върху небанковия финансов сектор чрез обмен на информация и тясно сътрудничество между национални, европейски и международни органи и институции

Комисията за финансов надзор участва активно в процесите по вземане на решения в работните групи към Европейския орган за ценни книжа и пазари и Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, както и в работните групи и комитетите към Европейската комисия.

Като компетентен орган на държава членка на ЕС Комисията поддържа ефективно и ползотворно международно сътрудничество. С участието си при подготовката в изготвяне на позиции и становища за целите на различни европейски форуми КФН има съществен принос при формирането на защитата на националните интереси в областта на небанковия финансов сектор.

Комисията за финансов надзор е член на Консултативния съвет по финансова стабилност, заедно с министъра на финансите и управителят на Българската народна банка.

Комисията за финансов надзор си взаимодейства с ДАНС във връзка с прилагането на Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма.

Във връзка с осъществяване на надзорната си дейност КФН си взаимодейства с Българската народна банка, а също и с Националната агенция за приходите.

Комисията за финансов надзор си сътрудничи и с Агенцията по вписванията с цел извършване на електронен обмен на данни между двете институции.

За реализацията на **Приоритет 3 - Институционално развитие и повишаване на капацитета за ефективно административно управление** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 3.1. Поддържане на оптимална организационна структура

Комисията за финансов надзор е специализиран държавен орган за регулиране и надзор върху дейността на лицата от небанковия финансов сектор. Комисията е колективен орган и се състои от петима членове: председател, трима заместник-председатели и член. При осъществяване на своите правомощия КФН е независима от изпълнителната власт и се отчита за дейността си пред Народното събрание.

Комисията за финансов надзор изгражда и поддържа организационна структура на основата на следните принципи:

- ✓ Законност, безпристрастност и справедливост;
- ✓ Отговорност, честност, прозрачност;
- ✓ Ефективност, ефикасност, обективност.

Всички служители и ръководители са лично отговорни за прилагането на тези ценности във всекидневната си работа, като тяхното поведение влияе върху репутацията на КФН. Интегритетът в прилагането на принципите и ценностите е ключов фактор във всички аспекти на дейността на КФН, осигуряван от спазването на етични норми за поведение, вътрешни правила, стратегии, годишни планове, финансово управление и контрол, управление на информационната сигурност, контрол и оценка на изпълнението и вътрешен одит.

Резултат от ефективната дейност на Комисията за финансов надзор е осигуряване на добра среда за развитие на бизнеса в трите сектора – инвестиционен, застрахователен и сектор на пенсионното осигуряване.

Комисията за финансов надзор е юридическо лице на бюджетна издръжка. Председателят на КФН е първостепенен разпоредител с бюджет.

Съгласно ЗКФН, Комисията се подпомага от администрация, организирана в три основни управления – „Надзор на инвестиционната дейност“, „Застрахователен надзор“ и „Осигурителен надзор“, всяко от които се ръководи пряко от заместник-председател на Комисията. В съответствие с Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и нейната администрация, администрацията на Комисията е обща и специализирана, като общата численост на служителите в администрацията е 260 щатни бройки.

Според разпределението на функциите, администрацията на Комисията е диференцирана, както следва:

- ✓ Звена и длъжности на пряко подчинение на председателя на КФН;
- ✓ Обща администрация, която подпомага осъществяването на правомощията на председателя на Комисията като ръководител на администрацията, осигурява технически дейността на Комисията и на специализираната администрация и осъществява дейността по административно обслужване на гражданите и юридическите лица;
- ✓ Специализирана администрация, която осигурява осъществяването на правомощията на Комисията и нейните органи. В нейния състав са включени дирекциите от управление „Надзор на инвестиционната дейност“;

„Застрахователен надзор“, „Осигурителен надзор“ и дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“.

Оперативна цел 3.2. Осигуряване на финансова стабилност и оптимално планиране и управление на финансовите ресурси

През отчетния период изпълняваните дейности са насочени към осигуряване на финансова стабилност, разумно разходване на бюджетните средства, както и осигуряване на вярна и надеждна информация за финансовото и имуществено състояние на КФН, с цел постоянно усъвършенстване на регулаторната и надзорна дейност на Комисията в защита на правата и интересите на потребителите на небанкови финансови услуги.

Планирането и разпределението на бюджета на КФН цели осигуряване на приоритетните дейности на Комисията, съгласно принципите за икономичност, ефикасност, ефективност и устойчивост и при спазване на приложимото законодателство, на вътрешните актове и на договорите.

През отчетния период предвид това, че не беше приет Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г., разходването на бюджетните средства се осъществяваше в съответствие изискванията на чл. 87, ал. 1 от Закона за публичните финанси, при спазване на разпоредбите на чл. 6, ал. 2 от Закона за прилагане разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., както и с чл. 1, ал. 2 от Закона за изменение и допълнение на предходния закон.

Съобразявайки се с тези ограничения, дейностите през периода бяха насочени към оптималното управление на финансовите ресурси, като се акцентира върху анализа и засилване на контрола при изпълнението на бюджетните показатели, в резултат на което беше осигурена финансова стабилност на КФН.

През периода продължи текущото наблюдение на бюджета. Ежемесечно е актуализирана и подавана информация за прогнозните разчети на приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения (трансферите) бюджетното салдо и операциите в частта на финансирането на бюджетното салдо в съответствие с Единната бюджетна класификация за 2023 г. В рамките на първия етап от бюджетната процедура за 2024 г. е разработена бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г., включително в програмен формат, съгласно указанията на министъра на финансите.

Периодично са изготвяни оборотни ведомости, ежемесечни и тримесечни отчети за извършените разходи, които са представени в Министерството на финансите и Сметната палата, съобразно указаните срокове. През същия период е изготвен и годишният финансов отчет на КФН за 2022 г., както и отчет на програмния бюджет за 2022 г.

С цел осигуряване на прозрачност на институционалната страница на КФН периодично е публикувана информация за ежемесечните и тримесечните отчети, годишния финансов отчет за 2022 г., както и отчета на програмния бюджет за 2022 г.

През периода дейностите по събиране на приходите на КФН се извършват своевременно, като се предприемат необходимите мерки във връзка с внасянето на

дължимите такси за осъществяване на общ финансов надзор по чл. 27, ал. 1 ЗКФН, действия по реда на Закона за административните нарушения и наказания и Данъчно-осигурителния процесуален кодекс за доброволно събиране на глоби и имуществени санкции по влезли в сила наказателни постановления и присъдени съдебни разноси, както и предаването им на Националната агенция за приходите или частни съдебни изпълнители за принудително изпълнение.

Оперативна цел 3.3. Подбор, мотивация и обучение на служителите

За успешното реализиране на функциите и целите си, КФН чрез ефективното управление на човешките ресурси цели да осигури отговорни, мотивирани служители, притежаващи необходимите знания, компетентност и потенциал. Това се реализира чрез провеждане на последователна политика в областта на управлението на човешките ресурси, насочена към осигуряване и развитие на експертния потенциал на служителите на КФН, повишаване на професионалната им квалификация, осигуряване на последователност в лидерството и приемственост, изграждане и поддържане на работна среда, която повишава доверието, мотивацията и удовлетвореността на служителите и формиране на вътрешноинституционална принадлежност.

В резултат на предприетите действия по привличане и задържане на експерти с необходимите професионални качества и квалификации, броят на заетите щатни бройки в Комисията в края на месец юни е 240, а коефициентът на заетост възлиза на 90, 2% от общата численост.

В резултат на въведените правила за реализиране на програма за менторство на новопостъпилите в КФН служители се постига устойчива и трайна подкрепа, която спомага за навлизането на новите служители, както в специализираната работа, така и запознаване с организационната култура на Комисията.

Прилагането на менторството доведе по-бързото адаптиране на новоназначените служители към организацията, и в частност към работния процес в съответното звено, съответно до повишаване на мотивацията и ефективността при изпълнението на функционалните задължения.

Съобразно поставените стратегически цели и съответно постигането им чрез изпълнение на специфични подцели, през първото шестмесечие на настоящата година в областта на управлението на човешките ресурси са извършени целенасочени, рационални и ефективни действия, посредством което са реализирани следните дейности:

✓ Съобразно утвърдената Процедура за планиране, организиране и реализиране на обученията на служителите в КФН е извършен анализ и последваща оценка на проведените обучения през 2022 г., който допринесе за идентифициране на нуждите от обучение на служителите през 2023 г. Извършен е анализ на потребностите от обучение на служителите през 2023 г., въз основа на който е утвърден от председателя на КФН План за обучение на служителите;

✓ С цел поддържане и повишаване на необходимата теоретична подготовка, както и придобиването на нови знания и умения от служителите, през периода на отчитане

са проведени обучения в различна форма – присъствена, в електронна среда и/или смесена, за професионално и личностно развитие на служителите, разпределени както следва:

✓ Организиран и проведен е общо 80 обучителни сесии от Института по публична администрация, в тях са засегнати 26 теми, а обучените служители са 63, като един служител е участвал в повече от една тема на обучение. Обученията са в областта на дигиталната компетентност, иновации в публичния сектор, нормотворчество и правоприлагане публични политики, регулаторни политики и др. Най-голям дял от тези обучения попадат в програмата „Иновации в публичния сектор“ – 33%, наблюдава се интерес и към програмите „Нормотворчество и правоприлагане“ и „Дигитална компетентност“ – съответно 20 % и 16 %. Темите включени в останалите програми заемат по-малък относителен дял от проведените от Института по публична администрация курсове.;

✓ Проведени са 91 обучителни сесии за повишаване на професионалната квалификация на служителите, организирани от обучаващи институции в България (Школа по публични финанси, Институт на вътрешните одитори в България, Държавна агенция „Национална сигурност“, Камара на независимите оценители в България, Централен депозитар, Дипломатически институт, Green Finance & Energy Centre и др.) по общо 17 теми, с участието на 82 служители, един служител е участвал в повече от една тема на обучение. Основните области на проведените курсове са в областта на законодателния процес, вътрешния одит, регулаторни изисквания и пазарни тенденции за оповестяване на нефинансова информация, мрежова и информационна сигурност, финансово-счетоводни теми, както и запознаването с промените в различни нормативни актове, касаещи дейността на Комисията и др.;

✓ В обученията, организирани от чуждестранни организации - ЕОЗППО, ЕОЦКП, Joint Vienna Institute (JVI), International Monetary Fund в партньорство с Insurance Supervision (IMF) са проведени 52 обучителни сесии по 11 теми, участвалите служители са 42, като отново един служител е участвал в повече от една тема на обучение;

✓ След отправена покана от Института по публична администрация двама служители успешно участваха и завършиха международната модулна обучителна програма по проект „Синергия“. Програмата е насочена основно към подобряването и модернизацията на управлението в публичната администрация в Централна и Източна Европа. Проектът включва провеждането на международна обучителна програма за служители на ръководна длъжност, насочена към развитие на лидерските знания, умения и обмяна на опит между висши държавни служители от Полша, България, Унгария и Латвия;

✓ Успешно завършено обучение за повишаване на квалификацията на служител, чрез участие в обучителна програма „PR и мениджмънт на репутацията“ към London School of Public Relations;

С цел ефективното осъществяване на регулаторната и надзорна дейност на Комисията през периода на отчитане са назначени общо 11 служители с необходимото образование и

професионална квалификация, личностни качества и потенциал, които отговарят на високите стандарти, заложиени в целите на КФН, а именно:

- ✓ 3 служители в общата администрация на КФН;
- ✓ 8 служители в специализираната администрация на КФН.

Дяловото разпределение на новопостъпилите в администрацията на Комисията служители са от трите експертни длъжности – главен експерт (27%), старши експерт (36%) и младши експерт (27%). Бройката на новоназначените се допълва от един служител, заемаш длъжността финансов анализатор.

През отчетния период са преназначени общо 11 служители, разпределени както следва:

- ✓ Един служител е повишен в по-висока длъжност, по инициатива на своите ръководители. Този служител е преминал през кариерния път от експертна към ръководна длъжност, като след преназначаването му поема ръководството на отдела, част от който е бил като експерт.
- ✓ Петима служители са получили увеличение на основното възнаграждение, въз основа на заложените във Вътрешните правила за работната заплата хипотези за преразглеждане на възнаграждението след изтичане на срока за изпитване, при повишен обем на изпълняваната работа и др.;
- ✓ Трима служители са преназначени в друго административно звено и един в своето на друга експертна длъжност.

За отчетния период са прекратени трудовите правоотношения с общо 13 служители, като един от тях е бил освободен преди изтичане на срока за изпитване, един е прекратил трудовия си договор с КФН, позовавайки се на разпоредбите на чл. 327, ал. 1, т. 9 от Кодекса на труда, поради постъпване на държавна служба. Трудовият договор на друг служител е прекратен на основание чл. 328, ал. 1, т. 10 от Кодекса на труда, след придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

През 2023 г. Комисията за финансов надзор продължи участието си в Програмата за студентски стажове в държавната администрация, като в рамките на отчетния период стартира и организира предстоящото стажуване на седем студенти в дирекциите „Международно сътрудничество“, „Надзор на инвестиционната дейност“, „Регулаторни режими на застрахователния надзор“ и „Правна“.

За реализацията на **Приоритет 4 - Поддържане и развиване на модерна информационна инфраструктура** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 4.1. Повишаване нивото на информационната сигурност и качеството на предоставяните ИТ услуги

През отчетния период беше финализирано изграждането на връзка с ИА „Инфраструктура на електронното управление“ за използване на предоставени от тях ресурси за резервиране и архивиране на информация от критични данни и системи на КФН.

През периода беше извършена доставка, монтаж, конфигуриране и пускане в експлоатация на 7 (седем) броя сървърни конфигурации, с което бяха разширени наличните изчислителни ресурси и беше обезпечена хардуерно работата на разработващата се ЕИС на КФН.

За лицензното обезпечаване на работата на ЕИС след пускането ѝ в продуктивна среда бяха изготвени технически спецификации и проведени процедури съгласно ЗОП с предмети „Доставка на софтуерни продукти и лицензи за тях и техническа и продуктова поддръжка на Oracle лицензи за нуждите на Комисията за финансов надзор“ и “Подновяване на съществуващи и закупуване на нови лицензи за право на ползване на софтуерни продукти за нуждите на Комисия за финансов надзор”, с което беше осигурено правото на ползване на Oracle софтуерни продукти, софтуерен продукт за архивиране, възстановяване, управление и защита на данни Veeam Backup&Replication, както и лицензи за право на ползване на софтуерен продукт за бизнес анализ на данни и информация BI tool Qlick Sense.

Оперативна цел 4.2 Прилагане принципите на електронното управление, подобряване на административното обслужване и фокус върху потребителите на финансови услуги и продукти

Съгласно времеви график за изграждане на Единна информационна система, бяха проведени редица срещи между експерти на КФН и разработчика на системата, както и срещи с МКУ, БНБ, БФБ, Агенция по вписвания, Бюро за борба с корупцията и др., на които бяха набелязани и реализирани редица дейности, свързани с интеграцията на ЕИС със системите на споменатите администрации, което ще се осигури възможност за автоматизиран обмен на данни и информация с първични регистри и системи.

Оперативна цел 4.3. Поддържане на ефективен обмен на информация и данни с европейските надзорни органи

През периода продължи поддръжката на системи свързани с:

- осигуряване прилагането на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (CSDR);

- осигуряване изпълнението на задълженията за докладване на информацията по чл. 110 от Делегиран регламент (ЕС) № 231/2013 от 19 декември 2012 година за допълване на Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаванията, общите условия във връзка с дейността, депозитарите, ливъриджа, прозрачността и надзора;

- приемане на данни по чл. 26 (1) от Регламента за пазарите на финансови инструменти;

- осигуряване на представянето на годишните индивидуални отчети и годишните консолидирани отчети на публичните дружества и другите емитенти, чиито ценни книжа се търгуват на регулиран пазар, в европейския единен електронен формат (ЕЕЕФ);

- обезпечаване на докладването на инвестиционните посредници за капиталова адекватност и ликвидност към Европейския банков орган (ЕБО);

- обезпечаване на докладването на застрахователи и презастрахователи по Платежоспособност II;
- обезпечаване на докладването на застрахователните брокери.

Във връзка с приетите изменения в Наредба № 53 беше извършена промяна в системата за подаване на отчети на застрахователните и презастрахователните дружества, като се предостави възможност за подаване на информация за застраховки Гражданска отговорност, както и беше осигурена възможност за подаване на тримесечна и годишна база на информация от страна на Гаранционния фонд.

Оперативна цел 4.4. Изграждане и поддържане на ефективна интегрирана информационна система с функционалностите, необходими за покриване на задачите и целите на КФН

През първото полугодие на 2023 г. за постигане на поставените стратегически цели, чрез поддържане и развитие на модерна информационна инфраструктура, в областта на информационните технологии, продължиха процесите по изграждане на ЕИС, която да осигури необходимата автоматизация на всички основни бизнес процеси в КФН.

Съгласно времеви график за изграждане на системата бяха проведени редица срещи между експерти на КФН и разработчика на ЕИС, на които продължи анализа на различни бизнес процеси, въпроси свързани с изграждане на интеграции с европейските органи ЕОЦКП, ЕВА, както и въпроси свързани със структуриране на данни и миграция на данни от текущите информационни системи към базата данни на ЕИС.

От разработчика на системата беше предоставен прототип, включващ определени функционалности в ЕИС.

За реализацията на **Приоритет 5 Осигуряване на ефективна защита на потребителите на небанкови финансови услуги и продукти, повишаване на финансовата грамотност и укрепване на общественото доверие във финансовите пазари** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 5.1 Засилване на информираността и ограничаване извършването на дейност без изискуемия за целта лиценз или разрешение

През отчетния период Комисията за финансов надзор продължи да изготвя разяснителни материали за разпознаване на дейността на лицензираните инвестиционни посредници от тези, извършващи дейност без необходимия лиценз. Своевременно бе актуализиран и списъкът с лица, предоставящи инвестиционни услуги и дейности без необходимия лиценз.

Оперативна цел 5.2. Осигуряване защита на потребителите на небанкови финансови услуги чрез предприемане на своевременни и ефективни регулаторни и надзорни мерки

Комисията за финансов надзор, в качеството ѝ на участник в Европейската система за финансов надзор (ESFS), е активно ангажирана в дейността на Европейските регулаторни органи - ЕОЦКП и ЕОЗППО и ESRB.

Осигуряването на защита на интересите на потребителите е сред водещите фактори, които спомагат за ефективно функциониране на финансовите пазари и намаляват рисковете, свързани с финансовата стабилност. Воденето на ефективна политика за защита на потребителите допринася за изграждането на потребителското доверие, като същевременно стимулира пазарния растеж.

Комисията за финансов надзор осигурява предоставянето на актуална публична финансова информация на потребителите на небанкови финансови услуги чрез публикуването на регулираната информация по отношение на поднадзорните ѝ лица.

Оперативна цел 5.3. Повишаване на общественото доверие към дейността на Комисията чрез подобряване нивото на осведоменост

На официалната си интернет страница Комисията за финансов надзор регулярно актуализира всички рубрики с цел предоставяне на навременна и вярна информация за потребители, поднадзорни лица и всички заинтересовани лица в страната и чужбина, в т.ч. новини, административни документи, статистически данни, нормативни актове и др.

Управление „Надзор на инвестиционната дейност“ поддържа и актуализира периодично на страницата на КФН списъците с нотификациите на българските и чуждестранни инвестиционни посредници, места за търговия, управляващи дружества, колективни инвестиционни схеми, лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и централни депозитари на ценни книжа, информирали КФН, че желаят да извършват дейност на територията на Република България, съответно на територията на друга държава членка при условията на свободно предоставяне на услуги или чрез установяване на клон. Управление „Надзор на инвестиционната дейност“ поддържа и актуален списък на проспектите и допълненията към проспектите на емитенти от други държави-членки, възнамеряващи или вече извършващи публично предлагане на ценни книжа на територията на Република България, за които КФН е нотифицирана чрез портала за уведомяване, създаден и поддържан от ЕОЦКП.

Управление „Застрахователен надзор“ периодично подава информация за актуализиране на списъците на българските и чуждестранни застрахователи и застрахователните брокери, застрахователите и застрахователните посредници от държави-членки на ЕС, информирали КФН, че желаят да извършват дейност на територията на Република България, както и на български застрахователи и презастрахователи, желаещи да извършват застрахователна дейност на територията на ЕС.

В областта на допълнителното пенсионно осигуряване от управление „Осигурителен надзор“ се публикуват регулярна тримесечна информация за дейността по допълнителното пенсионно осигуряване, включваща информация за ПОД и управляваните от тях фондове, данни за доходността на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване на годишна база, данни за промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг. Публикациите с надзорна статистическа информация през първото полугодие на 2023 г. са общо 13.

Чрез е-порталите на страницата на КФН, поднадзорните лица на Комисията подават изискваната от регулатора информация – отчети, справки и др., подписана с електронен подпис.

През първото полугодие на 2023 г. общият брой на обажданията, постъпили в Информационния център на КФН, е 1998. От тях 1682 запитвания са свързани с трите области на небанковата финансова сфера. В процентно съотношение най-голям брой запитвания са свързани с управление „Надзор на инвестиционната дейност“ – 60%, следва „Застрахователен надзор“ с 38% и „Осигурителен надзор“ с 2%. 316 са обажданията на граждани и поднадзорни лица, свързани с административни въпроси. Посещенията от граждани на място са 37 броя. По месеци телефонните запитвания са както следва: 435 през януари, 401 през февруари, 430 през март, 244 през април, 236 през май, 252 през юни.

Тенденцията на ръст обажданията през месец януари се запазва и през 2023 г. и е във връзка с подаването на отчети и справки към 31.01.2023 г., както и въпроси относно заплащането на такса „Общ финансов надзор“.

Най-често задаваните въпроси от страна на гражданите към Информационния център на КФН са във връзка с подаване на жалби и сигнали срещу застрахователи във връзка с неизплатени в законоустановения срок претенции, както и други нормативни нарушения; запитвания за проверка на лицензирани инвестиционни посредници, както и жалби срещу нелицензирани посредници; въпроси относно универсалните пенсионни фондове и прехвърлянето на средствата между тях и НОИ; справки за бонови книжки и притежавани акции към бившите приватизационни фондове.

Запитванията от страна на поднадзорните лица на Комисията към Информационния център са относно подаване на отчети, уведомления, справки и документи в е-портали и електронните регистри на Комисията от застрахователни дружества, застрахователни брокери, инвестиционни посредници, емитенти на ценни книжа, дружества със специална инвестиционна цел и други поднадзорни лица на КФН; изчисляване на задължения към КФН и лихви към тях, както и годишната такса за общ финансов надзор; входиране на документи през имейла на Комисията в „Деловодство“ – неполучени имейли и запитвания за входящ номер; справки за сроковете за подаване на уведомления и декларации по различните нормативни изисквания за съответните пазари; вписвания, промени и издаване на нови удостоверения на застрахователни брокери; достъп до електронните портали на Комисията.

Служителите на КФН взеха участие в национални и международни семинари, обучения и дискуссионни срещи.

През първите 6 месеца на 2023 г. се осъществи активна комуникация с медиите, като се използваха разнообразни канали с цел информираност на потребителите на финансови услуги и повишаване на общественото доверие към дейността на Комисията. На интернет страницата на КФН бяха публикувани 113 новини, към медиите е изпратено 1 прессъобщение, ежедневно се предоставят отговори на журналистически въпроси, свързани с осъществяваната от страна на КФН регулаторна и надзорна дейност. С цел получаване на обратна връзка от медиите всекидневно се изготвят по два мониторинга – преглед на

медийните публикации, свързани с дейността на КФН, и на водещите финансови, икономически и политически новини. Общо за първите 6 месеца на 2023 г. са изготвени 271 мониторинга, като извънредни от тях са 3.

За да заяви своята ангажираност към седмицата, посветена на парите, КФН взе участие и в Хакатона „From Zero to Fintech 2023”. Той се провежда за трета година, като събитието се организира в партньорство между Българската финтех асоциация и Факултета по икономика и бизнес администрация на Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

През първите 6 месеца на 2023 г. председателят на Комисията за финансов надзор, както и членовете ѝ участваха в различни публични инициативи и конференции.

На 13 януари се състоя XXII-та церемония за връчване на наградите на инвестиционните посредници и банките, постигнали най-добри резултати през 2022 г. Събитието с тема „Код: Устойчивост“, организирано от Българската Фондова Борса (БФБ) беше официално открито от г-жа Мария Филипова – заместник-председател, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“ на Комисията за финансов надзор, от г-н Васил Големански – заместник-председател на Съвета на директорите на БФБ и от доц. д-р Маню Моравенов – изпълнителен директор на БФБ. Основен акцент беше поставен върху създаването и предлагането на инвестиционни продукти, насочени към постигане на целите за устойчиво развитие.

На 20 януари се състоя уебинар, организиран от „Централен депозитар“ АД, на тема „SPOTLIGHT ON T2S”. Събитието бе официално открито от г-н Васил Големански - изпълнителен директор на „Централен депозитар“ АД, от г-жа Мария Филипова - заместник-председател на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, и от г-жа Нина Стоянова – подуправител, ръководител на управление „Банково“ и член на Управителния съвет на Българската народна банка.

За поредна година Комисията за финансов надзор се включи в „Световната седмица на парите“ под надслов „Plan your money, plant you future”, като нейният председател – г-н Бойко Атанасов даде официален старт на поредицата от събития, инициирани от регулатора на небанковия финансов сектор.

На 28 март председателят на Комисията за финансов надзор – Бойко Атанасов откри форума на Капитал – „Fintech and Insurtech Summit“. По специална покана на г-н Алексей Лазаров – главен редактор на в. „Капитал“, той говори за основните предизвикателства, сред които са яснота за функционирането и прилагането на иновации във финтех сектора, баланс на рисковете от иновации спрямо ползите за потребителите, равновесие между насърчаване иновациите и запазване нивата на защита на клиентите и бизнеса срещу потенциалните негативни събития, оценка и корекция на регулаторната рамка спрямо промените или изцяло новите бизнес модели и произтичащите потенциални рискове от тях.

На 9 май, г-жа Мария Филипова – заместник-председател на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, взе участие в дискусията на тема “Ролята на организираното гражданско общество в процеса на присъединяването на България към еврозоната”, иницирана от Икономическия и социален съвет (ИСС).

На 17 май, на официална церемония, бяха отличени най-добрите застрахователни и пенсионноосигурителни компании в България за 2022 г. Наградите, които се организират от Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ), Асоциацията на българските застрахователи, Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване, фондация „Проф. Велеслав Гаврийски“ и Българската асоциация на застрахователните брокери, чрез експертно жури за 15-та поредна година, определят най-добрите компании от двата сектора, по публично обявени критерии. Сред официалните гости на престижното събитие бяха – г-н Росен Желязков – председател на Народното събрание, г-н Лазар Лазаров – заместник министър-председател по социалните политики и министър на труда и социалната политика, г-н Бойко Атанасов – председател на Комисията за финансов надзор, заместник-председателите на КФН – г-жа Диана Йорданова и г-н Владимир Савов, както и председателят на Националния осигурителен институт – г-н Ивайло Иванов, председателят на Икономическия и социален съвет – г-жа Зорница Русинова, председателят на Сметната палата – г-жа Горица Грънчарова-Кожарева, представители на застрахователния и пенсионноосигурителния сектор, на бизнеса, финансите и академичните среди.

По специална покана на организаторите от ВУЗФ и одиторските дружества „HLB България“ и „Захаринова Нексия“, г-н Бойко Атанасов, председател на Комисията за финансов надзор, бе сред официалните гости на 12-то издание на националния конкурс по одит „Млад одитор“. Конкурсът отличава студенти от цялата страна, с интерес към одиторската професия, както и традиционно я популяризира сред цялото общество.

Оперативна цел 5.4. Повишаване на финансовата култура на потребителите на финансовите продукти и услуги

Във връзка с повишаването на финансовата култура на потребителите на финансови продукти и услуги през отчетния период е реализирана инициативата „Силата на младия инвеститор“.

За реализацията на **Приоритет 6. Активно участие в дейността на европейските институции, свързана с небанковия финансов сектор, и сътрудничество с националните компетентни органи на държавите членки на ЕС** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 6.1 Отстояване на националния интерес при участието на представители на Комисията в дейността на органите и структурите на ЕС и при сътрудничество с европейските институции

През първото полугодие на 2023 г. представители на КФН продължиха активното си участие в работата на европейските надзорни органи - ЕОЦКП, ЕОЗППО и ЕБО, като присъстваха в срещи както на високо ниво, така и на ниво работни групи. На експертните срещи има възможност от самото начало на процеса по подготвяне на определен документ представителите на КФН да предоставят своите бележки, коментари, така че да бъде отстояван националният интерес. Освен чрез срещи на работни групи, български позиции се защитават и от представителите на КФН в заседания на Съветите на надзорниците на

европейските органи, както и писмено – чрез гласуване по писмени процедури, попълване на въпросници от експерти на КФН, предоставяне на становища и др. През първото полугодие бяха подготвени отговори по различни въпроси, разглеждани в структурите на ЕК. Освен това КФН продължи да участва активно в процеса на вземане на решения на ЕС, като представители на регулатора не участват пряко, но предоставят становища на Министерството на финансите по теми, попадащи в компетенциите на българския надзорен орган.

Оперативна цел 6.2. Активно сътрудничество и обмен на информация с национални компетентни органи с цел гарантиране на устойчивото развитие на финансовия сектор в ЕС

През първото полугодие на 2023 г. КФН продължава да поддържа активно сътрудничество с други национални компетентни органи, като обменя информация с цел поддържане на стабилен финансов пазар и сигурност на небанковия сектор. В тази връзка са изпращани запитвания към чуждестранни регулатори, но също така КФН отговори и на редица постъпили международни запитвания.

Приоритет 7. Провеждане на последователна политика и управление на процесите в небанковия финансов сектор във връзка с въвеждане на еврото в Република България

Във връзка с членството на Република България във Валутния механизъм II (ERM II) и към Банковия съюз КФН се ангажира да подпомага Министерството на финансите в хода на процедурата по въвеждане на еврото с целева дата 1 януари 2024 г.

За тази цел се създадоха няколко работни групи, които да ръководят процеса по въвеждане на еврото в различните сектори на икономиката. КФН е председател на Работна група „Небанков финансов сектор“ към Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната, създадена по инициатива на Министерство на финансите.

В групата влизат широк кръг от представители на МФ, КФН, асоциациите на поднадзорните на КФН лица (БАЛИП, БАУД, АБЗ, АББ, АИКБ, БАДПО, АДВИ), Фонд за компенсиране на инвеститорите, Гаранционен фонд, „Централен депозитар“ АД и „Българска фондова борса“ АД.

През периода бяха проведени следните срещи на РГ „Небанков финансов сектор“:

- 22.02 – проведе се редовна среща на междуведомствената група. На срещата се обсъдиха постъпилите становища от страна на асоциациите по законопроекта за еврото, изпратен от МФ. След дискусиите работната група за изготвяне на законопроекта изпрати приноса на КФН към Министерство на финансите.
- 24.03 – дирекция „Правна“ обобщи коментарите на звената в Комисията за финансов надзор по законопроекта за въвеждане на еврото. Предложенията са прецизирани с

оглед избягване на дублиране или поради съображения от правно естество и са изпратени на Министерство на финансите по електронна поща.

- 24.04 – Комисията за финансов надзор изготви и подаде към Министерство на финансите текстове за състави на административни нарушения и съответни размери на глобите и имуществените санкции по чл. 59 от проекта.
- 28.04 – Комисията за финансов надзор подаде бележки относно оценката на въздействие на проектозакона, като предварително събра мнения и бележки от надзорните асоциации.
- 26.05 – Комисията за финансов надзор прегледа и подаде бележки по Закона за въвеждане на еврото в Република България, който беше изпратен от МФ за преглед и съгласуване до 26 май.

Бяха изготвени следните протоколи и доклади:

- Протокол от февруари 2023 г.;
- Доклад 04-13-103 #17 от 28.02.2023 г.;
- Доклад 04-13-103 #13 от 31.03.2023 г.;
- Доклад 04-13-103 #14/28.04.2023 г.;
- Доклад 04-13-103 #15/05.06.2023 г.;
- Доклад 04-13-103 #22/28.06.2023 г.

В рамките на този приоритет КФН залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 7.1. Подготовка за превалутиране от емитентите на финансовите инструменти, които се търгуват на местата за търговия

Оперативна цел 7.2. Адаптиране на системата за клиринг и сетълмент и на регистрите, водени от „Централен депозитар“ АД във връзка с процеса по превалутиране

Оперативна цел 7.3. Подготовка и актуализиране на системите на „Българска фондова борса“ АД и многостранните системи за търговия във връзка с процеса по превалутиране

Оперативна цел 7.4. Предоставяне на необходимата информация и тясно сътрудничество със заинтересованите страни във връзка с приемането на еврото и неговото отражение върху небанковия финансов сектор

През отчетния период не са предприети конкретни действия по изпълнението на посочените оперативни цели.

Приоритет 8. Подпомагане на процеса по изграждане на по-благоприятна бизнес среда за малки и средни предприятия и осигуряване на достъп до средства за финансиране

През отчетния период не са предприети конкретни действия по изпълнението на посочения приоритет.

За реализацията на **Приоритет 9. Стимулиране развитието на финансовите иновации в небанковия финансов сектор** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 9.1. Наблюдение и контрол на рисковете, произтичащи от интегрирането на финансовите иновации

Оперативна цел 9.2. Развитие на иновативния комуникационен център (innovation hub), подпомагащ процеса на консултация с поднадзорните на КФН лица и дружествата, доставчици на финансови иновации

През отчетния период във връзка с работата на Innovation hub са организирани дискуссионни срещи, дадени консултации на дружества, заявили желание за участие в създадения Innovation hub от КФН.

За реализацията на **Приоритет 10. Поддържане на ефективно и ползотворно международно сътрудничество** Комисията залага следните оперативни цели:

Оперативна цел 10.1. Тясно сътрудничество с надзорните органи на държавите кандидати за членство в ЕС

През отчетния период КФН съсредоточи работата си в сътрудничество с държавите членки на ЕС, както и с европейските и международните организации, но по линия на форума на държавите в Централна, Източна и Югоизточна Европа (CESEE) се осъществява сътрудничество и с надзорни органи на държави, които са кандидати за членство в ЕС.

Оперативна цел 10.2. Задълбочаване на дейностите по международно сътрудничество и обмен на информация с трети страни и международни организации

През отчетния период КФН осъществи активна, ефективна и успешна международна комуникация, като задълбочи сътрудничеството си с международните организации. През първото шестмесечие на 2023 г. КФН продължи работата си по един от основните външно-политически приоритети на страната – присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). В изпълнение на Постановление № 242 на Министерския съвет от 11.08.2022 г. за организация и координация на процеса на разговори и подготвителни дейности за присъединяване на Република България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие КФН активно участва в Междуправителствения координационен механизъм и дейностите, свързани с изпълнението на Националната пътна карта с дейности за сътрудничеството с ОИСР, в т.ч. свързаните с участието в работни органи на ОИСР, в които Република България има статут на „гост“/„наблюдател“, „участник“ или „член/асоцииран член“, подготвянето на самооценки на съответствието спрямо отделните правни инструменти на ОИСР, като регулаторът е водеща институция заедно с Министерството на финансите (МФ) по анализирането на правни инструменти, които попадат в компетенциите на Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване. Представители на българския надзорен орган участваха и в срещи с ОИСР във връзка с процеса по присъединяване на държавата към организацията, а също така се осъществи и обмен на информация и бяха подавани статистически данни на международната организация.

През първото шестмесечие на 2023 г. КФН продължи да работи за задълбочаване на дейностите по международно сътрудничество с организациите, в които членува – IAIS, IOPS, IOSCO, участвайки в срещи, попълвайки въпросници, изразявайки позиции. Българският регулатор си сътрудничи и с трети за ЕС държави, които са членове на международните организации. Освен това през отчетния период се проведе и форумът EUROFI, на който представител на КФН взе участие.

б) Отговорност за изпълнение на целите в съответната функционална област

Отговорността за изпълнението на целите във функционална област „Регулация и надзор на небанковия финансов сектор“ се носи от лидерския екип на КФН и ръководителите на структурните звена.

в) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

Следва да бъде посочено, че в последните години се увеличава броят и сложността на европейските актове, свързани с развитието на небанковия финансов сектор. От друга страна се предприемат и национални мерки, които да стимулират развитието на финансовите пазари. Комисията за финансов надзор прилага всички относими изисквания, произтичащи от правото на Европейския съюз и националното законодателство. Основно въздействие върху постигане целите на програмата оказва европейското законодателство в областта на финансовите услуги, както това с пряко действие, така и директивите, подлежащи на транспониране в българското законодателство, тъй като КФН извършва регулация и надзор на финансовите пазари, които са част от единния европейски пазар на финансови услуги.

Законодателните актове на Европейския съюз, които оказват въздействие през първото полугодие на 2023 г. които са приети и публикувани в Официален вестник на Европейския съюз, тези които предстои да бъдат приети, както и тези, които следва да се прилагат чрез предприемане на мерки на национално ниво, са както следва:

I. Директиви

1. Директива (ЕС) 2021/2118 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2021 година за изменение на Директива 2009/103/ЕО относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка;

2. Директива (ЕС) 2022/2556 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС, 2014/65/ЕС, (ЕС) 2015/2366 и (ЕС) 2016/2341 по отношение на оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор;

3. Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 537/2014, Директива 2004/109/ЕО, Директива 2006/43/ЕО и Директива 2013/34/ЕС, по отношение на отчитането на предприятия във връзка с устойчивостта;

4. Директива (ЕС) 2022/2381 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 година за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса, и за свързаните с това мерки;

5. Директива (ЕС) 2022/2557 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година за устойчивостта на критичните субекти и за отмяна на Директива 2008/114/ЕО на Съвета.

II. Регламенти

1. Регламент (ЕС) 2022/858. на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 година относно пилотна уредба на пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър, и за изменение на регламенти (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и Директива 2014/65/ЕС. С него се внасят изменения и в MIFID. Срокът за въвеждане на тези изменения и за влизане в сила на регламента е 23 март 2023 г. От гледна точка планиране, според нас освен измененията в ЗПФИ заради MIFID, е добре и по регламента да се предвидят мерки по прилагането, най-малкото от гледна точка на определянето на КФН като компетентен орган, въпреки че се съдържат уточнения, че компетентните органи по регламента са тези, които са посочени като такива чрез препратка към Регламент 909 и Директива 2014/65;

2. Регламент (ЕС) 2022/2036 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Директива 2014/59/ЕС по отношение на пруденциалното третиране на глобални системно значими институции, които са обект на стратегия за реструктуриране с множество входни точки, и методи за непряко записване на инструменти, приемливи за покриване на минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения. Член 1, точка 3, точка 5, буква б) и точки 7, 8 и 9 се прилагат от 1 януари 2024 г.;

3. Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011. Прилага се от 17 януари 2025 г.;

4. Регламент (ЕС) 2023/606 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) 2015/760 по отношение на изискванията, свързани с инвестиционните политики и условията за дейността на европейските фондове

за дългосрочни инвестиции, и обхвата на допустимите инвестиционни активи, изискванията за състава на портфейла и за диверсификацията, както и заемането на парични средства и други правила на фондовете. Срокът за въвеждане на тези изменения и за влизане в сила на регламента е 10 януари 2024 г. Мерките по прилагането на Регламент (ЕС) 2015/760 (ЕФДИ) са въведени в ЗДКИСДПКИ, което предполага някои промени в ЗДКИСДПКИ.

III. Насоки, които предвиждат изменения в нормативната уредба, поради факта, че КФН е декларирала, че ще ги спазва:

Информация за решенията на КФН относно спазване или възнамеряване за спазване на Насоките на Европейските органи са публикувани в регистъра на КФН, който е публичен и се намира на следния адрес: https://www.fsc.bg/?page_id=49011.

IV. Нови законодателни предложения, които се очаква да бъдат приключени през 2022/23 г.

1. Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно приложимото право към действието спрямо трети лица на прехвърлянето на вземания - 2018/0044 (COD);

2. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на криптоактиви и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937;

3. Съюз на капиталовите пазари за хората и предприемачите - нов план за действие (СКП 2);

4. Законодателно предложение за Европейски стандарт за зелени облигации (SWD(2021) 242);

5. Предложение за Регламент на Европейския парламент за изменение на Регламент (ЕС) 600/2014 относно подобряване на прозрачността на пазарните данни, премахване на пречките пред създаването на доставчик на консолидирани данни, оптимизиране на задълженията за търговия и забрана на получаването на плащания за насочване на клиентски поръчки (MIFIR);

6. Предложение за Директива на Европейския парламент за изменение на Директива (ЕС) 2015/65/ЕС (MiFID II) - 2021/0384(COD), 2021/0385(COD);

7. Главна ревизия на правилата за листване, която ще предложи изменения в следните регламенти: Проспекти, пазарни злоупотреби (MAR) и MiFID 2;

8. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение и допълнение на Регламент (ЕС) 909/2014 по отношение на дисциплината при сетълмента, трансграничното предоставяне на услуги, сътрудничеството между надзорните органи, предоставянето на спомагателни услуги от банков тип и изискванията към централните депозитари на ценни книжа от трети страни, 2022/0074 (COD);

9. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на европейска единна точка за достъп (ESAP), осигуряваща централизиран достъп

до обществено налична информация от значение за финансовите услуги, капиталовите пазари и устойчивостта - 2021/0378 (COD);

10. Предложение за изменение на Регламент (ЕС) 2015/760 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 година относно Европейски фондове за дългосрочни инвестиции (ELTIF Review);

11. Предложение на Европейската комисия за изменения в Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 година относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (AIFMD) и изменение в Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (AIFMD Review);

Пакет от мерки срещу изпиране на пари и финансиране на тероризъм:

12. Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за механизмите, които да се създадат в държавите членки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/849;

13. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма;

14. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно установяването на Орган за мерките срещу изпиране на пари и противодействие на финансиране на тероризма и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) 1094/2010, (ЕС) 1095/2010;

15. Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно информацията, придружаваща преводите на средства и на някои крипто активи (преработен);

Пакет в областта на устойчивите финанси

16. Предложение за ДЕЛЕГИРАНА ДИРЕКТИВА (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА от 21.4.2021 година за изменение на Директива 2010/43/ЕС по отношение на рисковете за устойчивостта и факторите на устойчивост, които трябва да бъдат взимани предвид при предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (C(2021) 2617 final) ДЕЛЕГИРАНА ДИРЕКТИВА (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА от 21.4.2021 година за изменение на Делегирана директива (ЕС) 2017/593 по отношение на включването на факторите на устойчивост към задълженията във връзка с управлението на продуктите (C(2021) 2612 final);

Пакет в областта на застрахователния сектор – Платежоспособност 2

17. Предложение за изменение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II);

18. Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамка за възстановяване и реструктуриране на застрахователни и презастрахователни предприятия и изменения на Директиви 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2009/138/ЕО, (ЕС) 2017/1132 и Регламенти (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 648/2012;

Пакет от мерки в сферата на клиринговите услуги

19. Предложение за изменение на Регламента за европейската пазарна инфраструктура (EMIR), Регламента за капиталовите изисквания (CRR) и Регламента за фондовете на паричния пазар (MMF);

20. Предложение за изменение на Директивата за капиталовите изисквания (CRD), Директивата за инвестиционните посредници (IFD) и Директивата относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (UCITS);

Пакет от мерки за предпоставките за допускане до търговия

21. Проект за изменение на Регламента за проспектите (Prospectus), Регламента относно пазарната злоупотреба (MAR) и Регламента относно пазарите на финансови инструменти (MiFIR);

22. Предложение за изменение на Директивата за пазарите на финансови инструменти (MiFID) и за отмяна на Директивата за котирането на ценни книжа (Listing Directive);

23. Предложение за Директива относно акциите с множество права на глас (нова директива);

Пакет от мерки за защита на инвеститорите на дребно

24. Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви (ЕС) 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2014/65/ЕС и (ЕС) 2016/97 по отношение на правилата на Съюза за защита на инвеститорите на дребно;

25. Предложение за Регламент на европейския парламент и на съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 1286/2014 по отношение на модернизацията на основния информационен документ.

5. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР“

Основната цел на Комисията за финансов надзор в общественно-икономическия живот на България е да осигурява стабилност, доверие и предвидимост в небанковия финансов сектор, като участва в усъвършенстването на регулаторната дейност и осъществява своята надзорна дейност в защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги. Провежданите от КФН политики оказват пряко въздействие върху устойчивостта на публичните финанси чрез ефективно и ефикасно планиране и извършване на разходи.

Комисията за финансов надзор извършва надзор върху дейността на широк кръг субекти по отношение, на които се прилагат национални регулаторни изисквания съгласно Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитните институции и инвестиционните посредници, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация, Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване. Съществена част от националните правни норми са хармонизирани с европейските регулаторни изисквания, като по редица европейски актове с пряко действие в областта на небанковия финансов надзор КФН е компетентен орган. В тази връзка е необходимо да се отбележат нарастващата роля, активното участие и съществения принос на КФН в процесите по подготовката на системно значими мерки за развитие и устойчивост на небанковия финансов сектор, като прави впечатление наблюдаваната трайна тенденция в посока увеличение на броя и сложността на актовете, приети от органите и структурите на Европейския съюз, които въвеждат общи изисквания и регулации на ниво Европейски съюз чрез приемане на директиви с максимална хармонизация, регламенти с пряко приложение и делегираните актове по прилагането им, насоки и необвързващи актове. В качеството на специализиран държавен орган, осъществяващ надзор върху небанковия финансов сектор в Република България, Комисията за финансов надзор прилага в своята дейност всички относими изисквания, произтичащи от правото на Европейския съюз и националното законодателство, поради което е налице съществено нарастване на правомощията и съответно на задълженията ѝ.

В изпълнение на поставените стратегически цели за периода Комисията осъществява следните функции, насочени към усъвършенстване на регулаторната и надзорна дейност, с проактивни действия в защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги:

- Функция „Регулаторна политика“ – Комисията за финансов надзор осъществява своята публично-правна регулаторна функция чрез: участие в изграждането на регулаторната законодателна рамка и приемане на подзаконовите нормативни актове по прилагането ѝ, извършване на предварителен надзор, свързан с издаване на разрешения (лицензии) и одобрения, както и отказите за издаване на такива, на субектите, заявили участие или извършващи дейност в инвестиционния, застрахователния и осигурителния пазар. Като компетентен орган по силата на редица актове на ЕС следи за спазване на задълженията, произтичащи от европейското законодателство в областта на небанковия финансов сектор и е активен участник в процесите по вземане на решения в работните групи към редица европейски органи и международни организации (Европейски орган за ценни книжа и пазари, Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, Европейския съвет за системен риск и др.), в т.ч. и в работните групи и комитетите към Европейската комисия. Ефективното осъществяване на регулаторната функция на органа е основополагаща за осигуряването на адекватна и стабилна инфраструктура на финансовите пазари.

- Функция „Надзорна политика“ - Комисията за финансов надзор осъществява своите надзорни правомощия чрез извършване на проверки върху дейността на лицата, получили разрешение да извършват дейност в инвестиционния, застрахователния и осигурителния пазар, прилагайки правила и системи за управление на рисковете за целите на осъществявания риск базиран надзор, като при констатирани отклонения от регулаторните изисквания и съобразно законовите правомощия прилага принудителни административни мерки и налага административни наказания. Ефективното осъществяване на надзорната функция на органа е основна предпоставка за осигуряване на стабилност, прозрачност и доверие във финансовите пазари.

- Функция „Политика за защита на потребителите на небанкови финансови услуги“ - КФН защитава интересите на потребителите на небанкови финансови услуги и продукти и прилага необходимите законови мерки за превенция и противодействие на недобри практики.

- Функция „Превенция“ – В качеството си на надзорен и регулаторен орган на небанковия финансов сектор КФН има първостепенна роля за укрепване на общественото доверие във финансовите пазари и носи отговорност за повишаване на финансовата грамотност на обществото. Активно следи развитието на финансовите иновации и съобразява осъществяваната надзорна и регулаторна дейност с тях.

- Функция „Взаимодействие“ - За изпълнение на своите функции и правомощия и като страна по редица многостранни споразумения КФН поддържа ефективно и ползотворно междуинституционално сътрудничество с националните, европейските и международни органи и организации.

През отчетния период КФН продължи да осъществява регулация и надзор на българските финансови пазари, които са част от единния европейски пазар, на лицата, за които Република България е държава членка по произход и осъществяват дейност в други държави членки, на лицата от други държави-членки, които извършват дейност на територията на Република България по линия на единния европейски паспорт, както и консолидиран надзор на трансгранични групи, холдинги, когато органът е консолидиращ надзорник, като прилага предимствата на обединения надзор и продължи да полага необходимите усилия за постигане на законоустановените цели:

- защита на интересите на инвеститорите, застрахованите и осигурените лица;
- осигуряване на стабилност, прозрачност и доверие на финансовите пазари, включително чрез правила и системи за управление на рисковете на тези пазари;
- осигуряване на адекватна и стабилна инфраструктура на финансовите пазари.

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Програмата се изпълнява в подкрепа на целите за осигуряване на стабилност, доверие и предвидимост в небанковия финансов сектор, усъвършенстване на регулаторната дейност и защита интересите на потребителите на небанкови финансови услуги.

б) Продукти/услуги, предоставени по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане

За постигане на заложените по програмата цели КФН предоставя следните услуги:

- Регулиране на дейността на поднадзорните лица чрез изготвяне на нормативни документи, като част от нормативната дейност на КФН, включително участие в работата на европейските институции при подготовката на европейски законодателни актове;
- Осъществяване на надзор по прилагането на европейските нормативни документи с пряко действие, регулиращи дейността на поднадзорните на КФН лица;
- Осъществяване на предварителния и последващ надзор по ЗППЦК, ЗПМПЗФИ, ЗДСИЦДС, ЗПФИ, ЗВПКИИП и ЗДКИСДПКИ, КСО, КЗ, Регламент (ЕС) 2015/35, Регламент № 648/2012/ЕС, Регламент (ЕО) № 1060/2009, Регламент (ЕС) 575/2013, Регламент 600/2014, Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2017/1129, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) № 345/2013, Регламент (ЕС) № 346/2013, Регламент (ЕС) 2020/1503, Регламент (ЕС) 2021/23, Регламент (ЕС) 2022/858, Регламент (ЕС) № 2016/1011, Регламент (ЕС) 2017/2402 и Регламент (ЕС) 2015/760 чрез:
  - ✓ Издаване на лицензи/ лицензии и разрешения и за извършване на дейност, както и други разрешения и одобрения по горесцитираните нормативни документи;
  - ✓ Издаване на разрешения за сливане, вливане, разделяне или отделяне на поднадзорни лица;
  - ✓ Издаване на одобрения на проспекти за публично предлагане и/или за допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа;

- ✓ Издаване на разрешение за доброволно прекратяване и отнемане на лиценз по искане на поднадзорно лице;
- ✓ Издаване на допълнителни разрешения за осъществяване на дейност по нов вид застраховка;
- ✓ Вписване в регистрите, водени от КФН;
- ✓ Разглеждане на търгови предложения и на предложения за изкупуване;
- ✓ Разглеждане на уведомление за придобиване или увеличаване на квалифицирано участие в поднадзорно лице;
- ✓ Последващо одобрение на управителните органи на поднадзорни лица;
- ✓ Предотвратяване и разкриване на пазарни злоупотреби;
- ✓ Осъществяване на общ финансов надзор;
- ✓ Осъществяване на надзор върху правилата и системите за управление на рисковете на финансовите пазари;
- ✓ Вписване на обстоятелства, подлежащи на вписване в регистрите на КФН;
- ✓ Прилагане на принудителни административни мерки;
- ✓ Налагане на административни наказания;
- ✓ Осигуряване на достъп до информация, с оглед взимане на информирани решения от участниците на пазара и повишаване информираността на обществото за финансовите продукти и услуги;
- ✓ Изготвяне на анализи и прогнози относно развитието на небанковия финансов сектор;
- ✓ Периодично изготвяне на Преглед на рисковете в небанковия финансов сектор;
- ✓ Изготвяне на становища и писмени отговори по постъпили запитвания, свързани с дейността на поднадзорните на КФН лица;
- ✓ Разглеждане на жалби/сигнали от потребители на инвестиционни, застрахователни и осигурителни услуги;
- ✓ Изготвяне на отговори по постъпили и обработени жалби и запитвания от потребители на инвестиционни, застрахователни и осигурителни услуги
- ✓ Извършване на дейности и консултации в рамките на Финтех групата и Innovation hub на КФН
- ✓ Изпълнение на дейности във връзка с прилагане на ЗВПКИИП, включващи преглед и изготвяне на становища по постъпили планове за възстановяване; определяне на индивидуалните вноски на инвестиционните посредници във ФПИП; изготвяне на планове за реструктуриране на инвестиционните посредници, застрахователни и презастрахователни дружества;
- ✓ Обмен на информация с национални органи, с европейските надзорни органи и надзорните органи на други държави;
- ✓ Международна дейност, образователни и други инициативи за повишаване на финансовата грамотност на потребителите на небанкови финансови услуги;
- ✓ Даване на публичност на предоставената от задължените лица по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК информация.

в) Отчет за показателите на изпълнение на програмата (количествени, качествени, времеви)

Постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното постигане са посочени в Приложение № 6.

1. Извършване на анализ на регулаторната рамка и изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба с цел усъвършенстване на финансовите регулации и прилагане на добри практики в регулаторната дейност

1.1. Изготвени предложения за изменение и допълнение на нормативни актове и приети подзаконови нормативни актове

През отчетния период служители от Комисията за финансов надзор участваха в изготвянето на проект на закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти. С предложения проект на закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти се предвиждат промени в националното законодателство, които произтичат от Регламент (ЕС) 2022/858 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 година относно пилотна уредба на пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър, и за изменение на регламенти (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и Директива 2014/65/ЕС.

През отчетния период продължи работата на работната група създадена със заповед на председателя на КФН № 3-97 от 15.03.2022 г. по проект на закон за изменение и допълнение на Кодекса за застраховането във връзка с въвеждането на приетата Директива (ЕС) 2021/2118 за изменение и допълнение на Директива 2009/103/ЕО относно задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите (Моторната Директива), която трябва да бъде въведена в правото на държавите членки на ЕС до 23 декември 2023 г. и необходимостта да се внесат промени с оглед решаване на въпроси, възникнали при прилагане на Кодекса за застраховането, която приключи през следващия отчетен период.

Приетите през първото полугодие на 2023 г. нормативни актове са в съответствие с програмата за нормативна дейност на Комисията за финансов надзор.

През отчетния период са изготвени проекти на следните подзаконови нормативни актове:

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 27.05.2021 г. за реда за придобиване, признаване и отнемане на правоспособност на брокерите на финансови инструменти и инвестиционните консултанти

Предложените промени способстват за запазване на предвидимостта и за осигуряване на яснота по отношение на сроковете за провеждането на изпитите за придобиване на правото за упражняване на дейност като брокер на финансови инструменти или като инвестиционен консултант, като същевременно се осигурява гъвкавост при насрочването на дати за провеждане на нови изпити в рамките на текущата година.

Наредба за изменение на Наредба № 29 от 12.07.2006 г. за минималното ниво на кредитните рейтинги на банките и за определяне на държавите, международните финансови организации, пазарите и индексите на тези пазари съгласно чл. 176, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване

В рамките на координираните мерки на държавите членки на Европейския съюз по ограничаване на сътрудничеството с Русия и Беларус в международни организации във връзка със ситуацията в Украйна, със Закона за денонсиране на Споразумението за основаването на Международната инвестиционна банка и на Споразумението за организацията и дейността на Международната банка за икономическо сътрудничество (обн., ДВ, бр. 14 от 2023 г.) е предвидено прекратяване на членството на Република България в двете международни финансови институции. С предложените изменения се постига преустановяване на финансирането на дейността на Международната инвестиционна банка и Международната банка за икономическо сътрудничество чрез инвестиции в дългови ценни книжа, издадени от двете институции, и освобождаване от направени инвестиции в такива инструменти преди влизане в сила на измененията в наредбата.

Наредба № 75 от 06.04.2023 г. за изискванията към дейността на администраторите на бенчмаркове

Прилагането на наредбата от страна на администраторите на бенчмаркове ще допринесе да се гарантират точността, стабилността и достоверността на бенчмарковете и на процеса за тяхното определяне. По този начин ще се осигури възможност на ползвателите да разберат по какъв начин се изготвя даден бенчмарк и да могат да оценят неговата представителност, неговото значение за отделните ползватели и неговата целесъобразност за определяне на стойността на финансови инструменти и договори.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници

Предложените промени способстват за повишаване на качеството на предлаганите от инвестиционните посредници услуги и осигуряват защита на инвеститорите.

С проекта за изменение и допълнение на Наредба № 38 са направени и изменения и допълнения в:

- ✓ Наредба № 8 от 03.09.2020 г. за изискванията към дейността на централните депозитари на ценни книжа, централния регистър на ценни книжа и други лица, осъществяващи дейности, свързани със сетълмента на ценни книжа, с които се осигурява спазването на Насоките за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“ (ЕОЦКП50-164-4285 BG), издадени от ЕОЦКП;
- ✓ Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, с които се осигурява спазването на Насоките относно задълженията за докладване съгласно член 3, параграф 3, буква г) и член 24, параграфи 1, 2 и 4 от Директивата относно лицата, управляващи алтернативни

инвестиционни фондове (ЕОЦКП/2014/869 BG) и Насоките за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“ (ЕОЦКП50-164-4285 BG), издадени от ЕОЦКП. Предлагат се промени, които целят прецизиране на действащи разпоредби, както и промени с правно-технически характер с цел отстраняване на констатирани проблеми при прилагането на наредбата в надзорната практика.;

- ✓ Наредба № 50 от 30.03.2022 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им, с които се осигурява спазването на Насоките относно критериите за освобождаване на инвестиционни посредници от изискването за ликвидност в съответствие с член 43, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/2033 (EBA/GL/2022/10), издадени от ЕБО;
- ✓ Наредба № 73 от 28.07.2022 г. за оповестяването на пазарни данни, с които се осигурява спазването на Насоките за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“ (ЕОЦКП50-164-4285 BG), издадени от ЕОЦКП;
- ✓ Наредба № 74 от 09.08.2022 г. за дейността на пазарните оператори, с които се осигурява спазването на Насоките за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“ (ЕОЦКП50-164-4285 BG), издадени от ЕОЦКП.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

Предложените изменения и допълнения са свързани с предвиждането на мерки в националното законодателство на изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2021/1270 на Комисията от 21 април 2021 година за изменение на Директива 2010/43/ЕС по отношение на рисковете за устойчивостта и факторите на устойчивост, които трябва да бъдат взимани предвид при предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (Делегирана директива (ЕС) 2021/1270). Предвидените изпълнителни мерки в националното законодателство, транспониращи изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2021/1270, осигуряват висока степен на защита на инвеститорите, чрез разширяване на обхвата на случаи на извършване действия по оценяване на рисковете за устойчивостта и отчитане на основните неблагоприятни въздействия на инвестиционни решения от управляващите дружества.

1.2. Изготвени предложения за издаване на общи административни актове, практики и указания по прилагането и тълкуването на нормативната уредба

През периода не са приемани практики и указания по прилагането и тълкуването на нормативната уредба.

Изготвено е Становище № 04-13-64/06.06.2023 г. по писмо на администрацията на Министерския съвет Дирекция „Модернизация на администрацията“ във връзка със систематизиране на усилията за подобряване на регулаторната политика на Република

България. Становището взема отношение по направени предложения за намаляване на административната тежест в нормативната уредба в областта на застраховането.

На 15.06.2023 г. на дирекция „Международно сътрудничество“ е изпратено становище по нов законодателен пакет - Стратегия за инвеститорите на дребно“ (Retail investment strategy). Представени са бележки по предложението за изменение на Директива (ЕС) 2016/97 за разпространението на застрахователни продукти (IDD).

1.3. Приети за прилагане насоки на европейските надзорни органи

За първите 6 месеца на 2023 г. КФН е декларира, че ще спазва или че възнамерява да спазва в надзорната си практика следните Насоки, издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари:

- ✓ Насоки относно преодоляването от ЦК на конфликти на интереси;
- ✓ Насоки относно мерките за допълнително обезпечаване за ограничаване на процикличността, прилагани от централните контрагенти, съгласно Регламента за европейската пазарна инфраструктура;
- ✓ Насоки относно бенчмарковете с малка значимост съгласно Регламента за Бенчмарковете;
- ✓ Насоки за възлагане на дейности на външни доставчици на компютърни услуги „в облак“;
- ✓ Насоки относно писмените споразумения между членовете на колегиите на централни контрагенти;
- ✓ Насоки относно общите процедури и методики за надзорен преглед и процеса на оценка на централните контрагенти съгласно чл.21 от РЕПИ;
- ✓ Насоки относно определени аспекти на изискванията на ДПФИ II за целесъобразност и освобождаване само за изпълнение;
- ✓ Насоки относно методиката, функцията по наблюдение и съхраняването на данни съгласно Регламента за бенчмарковете;
- ✓ Насоки относно сценариите за стрес тестовете съгласно Регламента за ФПП;
- ✓ Насоки относно стандартните формуляри, формати и образци за подаване на заявление за разрешение за управление на пазарна инфраструктура, основана на ТДР;
- ✓ Насоки относно политиките и процедурите, свързани с управление на нормативното съответствие, и ролята и отговорностите на служителя, отговорен за нормативното съответствие във връзка с БИП/БФТ, съгласно член 8 и глава VI от Директива (ЕС) 2015/849;
- ✓ Насоки относно използването на решения за дистанционно установяване на делови взаимоотношения с клиенти съгласно член 13, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/849;
- ✓ Насоки относно сценариите в планове за възстановяване на ЦК (член 9, параграф 12 от РВПЦК);
- ✓ Насоки относно показателите в планове за възстановяване на централни контрагенти (член 9, параграф 5 от РВПЦК);

- ✓ Насоки относно определени аспекти на изискванията на MiFID II за възнагражденията;
- ✓ Насоките относно определени аспекти на изискванията на MiFID за годност.

За първото полугодие на 2023 г. КФН е декларирила, че ще спазва или че възнамерява да спазва следните насоки, издадени от Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване:

- ✓ Насоки относно разглеждането на жалби от застрахователните посредници;
- ✓ Насоки относно прилагането на дългосрочните гаранционни мерки;
- ✓ Насоки относно признаването и оценката на активи и пасиви, различни от техническите резерви;
- ✓ Насоки за докладване и публично оповестяване;
- ✓ Насоки относно методите за определяне на пазарните дялове, подлежащи на докладване;
- ✓ Насоки относно допълнителните собствени средства;
- ✓ Насоки относно класификацията на собствените средства;
- ✓ Насоки относно третирането на свързани предприятия, включващи участия;
- ✓ Насоки относно подхода на подробен преглед;
- ✓ Насоки относно прилагането на споразумения за пасивно презастраховане към подмодула на подписваческия риск в общото застраховане;
- ✓ Насоки относно третирането на експозициите към пазарния риск и към риска от контрагента в стандартната формула;
- ✓ Насоки относно прилагането на модула на животозастрахователния подписвачески риск;
- ✓ Насоки относно подмодула на катастрофичния риск в здравното застраховане;
- ✓ Насоки относно способността за покриване на загуби на техническите резерви и отсрочените данъци;
- ✓ Насоки относно специфичните за предприятието параметри;
- ✓ Насоки относно използването на вътрешни модели;
- ✓ Насоки относно груповата платежоспособност;
- ✓ Насоки за процеса на надзорния преглед;
- ✓ Изменени насоки относно границите на договора;
- ✓ Изменени насоки относно оценката на техническите резерви;

В отчетния период КФН е декларирила, че ще спазва в надзорната си практика следните насоки, издадени от Европейския банков орган:

- ✓ Насоки относно вътрешното управление съгласно Директива (ЕС) 2019/2034.

2. Участие в процеса на изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС и в други международни организации

2.1. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в заседания на консултативни комитети и работни групи към ЕК във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС

През първото шестмесечие на 2023 г. КФН взе участие във видео конферентна среща на Експертната група към Европейската комисия по банково дело, плащания и застраховане (EGBPI), проведена на 19.01.2023 г. и в среща на EGBPI - Отворени финанси, проведена на 22.03.2023 г. и 30.03.2023 г. Освен това системно бяха подготвяни отговори и становища по различни въпроси, разглеждани в работните групи на ЕК.

2.2. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуведомствените работни групи към Съвета по европейските въпроси във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС

През отчетния период представители на КФН подготвяха позиции и становища за работата на постоянните работни групи към съответните водещи ведомства за осъществяване на основните дейности на експертно ниво по съответните политики на ЕС в рамките на координационния механизъм по европейските въпроси. В тази връзка например се взе участие по дейността на РГ 26 по отношение на финансовите услуги, като беше разгледан Планът за действие относно подредбата на институциите по отделните законопроекти. Участие беше взето и по дейността на РГ 31 „Европейски семестър” с водещо ведомство Министерство на финансите, като беше актуализиран съставът на групата, осъществи се работа по проектите на график и на структура на Националната програма за реформи на Република България за 2023 г., беше оказано съдействие и по отношение на работата на подгрупа „Цифрова България“ към РГ 31.

През отчетния период продължи сътрудничеството между КФН и в частност - представители от управление „Осигурителен надзор”, и различни международни и европейски органи в областта на допълнителното пенсионно осигуряване.

През отчетния период, служители от управление „Осигурителен надзор“, участващи в ENW 7 и SSC изготвиха 4 позиции за заседанията на Съвета на надзорниците на ЕОЗППО, както и по доклада за надзорните действия на ЕОЗППО за 2022 г.

2.3. Изготвяне на проекти на позиции/становища във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ESRB

През първото полугодие на 2023 г. по линия на ESRB са отчетени:

- Участие в 9 срещи/телеконферентни разговори на органи и структури на ESRB. Заложени в бюджета за 2023 г. са 16, като една от работните групи е планирала да проведе общо 5 работни срещи през годината вместо обичайните 4;
- Във връзка със заседанията на Генералния съвет, са изготвени общо 4 позиции от заложените 20 в бюджета за 2023 г. Броят на позициите обикновено варира между 4 и 5 броя на заседание;

- Взето отношение по 16 писмени процедури на ESRB от предвидени 26. Броят на писмените процедури зависи от програмата и естеството на проблемите, по които работят съответните работни групи през годината, поради което техният брой може да бъде предвиден с голяма степен на несигурност;
- Попълнени са 2 тримесечни въпросника за рисковете и заплахите в рамките на АТС на ESRB;
- Работа по проект на Доклад за съответствие с изискванията на Препоръка ESRB/2017/6, относно ликвидни и ливъридж рискове в инвестиционни фондове;
- Работа по проект на доклад за изпълнението на Препоръка ESRB/2020/12 относно идентифициране на правни субекти;
- Работа по отчитане изпълнението на Препоръка ESRB/2015/2 относно трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциална политика;
- Изготвен доклад по изпълнението на препоръка ESRB/2020/6 относно ликвидните рискове, произтичащи от исканията за допълнително обезпечение.
- През второто тримесечие на 2023 г. служители от дирекция „Осигурителен надзор” разгледаха и попълниха въпросник във връзка с прилагането на SFDR.

2.4. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междуправителствените работни групи във връзка с присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие

През първото полугодие на 2023 г. представители на КФН продължиха активната си работа по процеса на присъединяване на България към ОИСР. Бяха попълнени въпросници по отношение на Глобалния форум за прозрачност и обмен на информация за данъчни цели, а освен това представители на българския надзорен орган участваха в техническа мисия на делегация на ОИСР, като срещите се проведоха в Националната агенция за приходи. КФН даде своя принос и към изготвянето на отговори на въпроси на Комитета по търговия на ОИСР в рамките на прегледа на отвореността на пазара на България.

Българският регулатор подготви самооценка по отношение на Принципите за корпоративно управление, част от прегледа на Комитета по корпоративно управление (ККУ), като представители на КФН участваха в мисията на ОИСР в България по темата, подготвиха презентация, която изложиха в Министерството на икономиката и индустрията пред делегацията на ОИСР. Експерти на КФН представляваха България на заседание на ККУ в Париж.

КФН продължи да си сътрудничи с Министерството на външните работи, като системно беше предоставяна информация, свързана с присъединителния процес на България към организацията, беше изпратен принос по отношение на Националната пътна карта с дейности по сътрудничество с ОИСР, както и по Правилата за участието на български представители в работните органи на ОИСР.

Експерти на КФН участваха и в подготвянето на бележки по документите във връзка с Икономическия преглед на България от ОИСР, както и по отношение на техническия преглед на политиката в областта на цифровата икономика.

Основният принос през първото шестмесечие на 2023 г. беше във връзка с работата в Комитета по финансови пазари (КФП) и Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване (КЗЧПО). За прегледите от тези два комитета КФН попълни няколко въпросника, а за КЗЧПО, в качеството ѝ на водеща институция, организира подготовката на приноса на България по прегледа. Беше изготвена и детайлна самооценка за пенсионния сектор, която беше обобщена и в презентация, която управление „Осигурителен надзор“ подготви за срещата на работната група WPPP на ОИСР.

Представители на КФН взеха участие както в срещи на структури на ОИСР, така и в заседания между българските институции, например на Междуправителствения експертна комисия към Междуправителствения координационен механизъм (МКМ) по кандидатурата на България за членство в ОИСР и заседания на самия МКМ.

В този период от дирекция „Осигурителен надзор“ е попълнен въпросник, получен по линия на ЕОЗППО във връзка с прилагането на принципите за устойчиви финанси. Също така по линия на Експертна мрежа 5 „Финансова стабилност“ е предоставена необходимата информация във връзка с изготвяните от ЕОЗППО регулярни шестмесечни отчети за финансовите условия и финансовата стабилност на застрахователния сектор и сектора на пенсионно осигуряване по професионални схеми. През периода е проведен и телеконферентен разговор, организиран от ЕОЗППО във връзка с възможностите за предоставяне на техническа помощ на националните компетентни органи по програма на Европейския съюз.

През първото тримесечие на 2023 г. служители от дирекция „Осигурителен надзор“ изготвиха и предоставиха на ОИСР предварителни статистически данни за пенсионните фондове за 2022 г. Дадени са коментари по изданието на организацията Pension Markets in Focus 2022, както и във връзка с ежегодното проучване за инвестиционните регулации на пенсионните фондове. Също така беше попълнен въпросник във връзка с проучване на ЕОЦКП - Survey for the preparation of the 4th Annual Report on Supervisory Measures and Penalties under Article 4,9,10 and 11 of EMIR.

През второто тримесечие на 2023 г. са попълнени няколко въпросника, получени по линия на Комитета за защита на потребителите и финансови иновации към ЕОЗППО (CCPFI) - Complaints, Market overview, Top 3 Consumer Trends Report, Consumer Trends Report - Focus Topics Pension, Cross Sectoral - Focus Topic.

3. Участие в процеса на вземане на решения на ЕС при формирането и изпълнението на политиките в областта на небанковия финансов сектор за налагане на единни правила за всички пазарни участници

3.1 Участие във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС

По отношение на т. 3 от показателите „Участие в процеса на вземане на решения на ЕС при формирането и изпълнението на политиките в областта на небанковия финансов сектор за налагане на единни правила за всички пазарни участници“ следва да бъде посочено, че КФН не участва пряко във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС, но предоставя становища по теми, попадащи в компетенциите на българския регулаторен орган.

През отчетния период КФН изготви и предостави становища по Listing Act, Зелени облигации, ESAP, Retail Investment Strategy, EMIR, Стратегията за инвеститорите на дребно, AIFMD, AML.

3.2. Участие в консултативни комитети или сътрудничество с други международни и европейски органи и институции

През отчетния период бяха попълвани въпросници към международни и европейски органи и институции, сред които такива на IOSCO, IAIS и IOPS, организации, на които КФН е член. През полугодieto се проведе също така Европейският форум EUROFI, като КФН излъчи свой представител в събитието.

През първото шестмесечие на 2023 г. представители на дирекция „Осигурителен надзор“ взеха участие в съвместна среща на Работната група по частни пенсии (WPPP) към ОИСП и на Техническият комитет на IOPS в периода 12-13.06.2023 г. и семинар на Международната асоциация за пенсионни изследвания (IPRA) на 14.06.2023 г. в град Париж, Франция. На събитието се представи презентация от представителите на КФН относно съпоставимостта на допълнителното пенсионно осигуряване с правните препоръки OECD/LEGAL/0429 и OECD/LEGAL/0467 на ОИСП.

4. Участие в работата на европейските надзорни органи, част от Европейската система за финансов надзор, при изготвянето на нови и актуализирането на действащите надзорни политики на ЕС

4.1 Участие в заседания на европейските надзорни органи, произтичащи от членството на България в ЕС

По отношение на т. 4 от показателите за изпълнение по бюджетните програми „Участие в работата на европейските надзорни органи, част от Европейската система за финансов надзор, при изготвянето на нови и актуализирането на действащите надзорни политики на ЕС“ следва да се посочи, че през първото полугодие на 2023 г. половината заседания на ЕОЦКП и на ЕОЗППО се провеждат присъствено, а другата половина - чрез телеконферентни разговори. Отчетените заседания за шестмесечието не включват само срещите на най-високо ниво на ЕОЦКП и ЕОЗППО – тези на Съветите на надзорниците, но също така и заседания на работните групи на двете регулаторни институции. Все повече заседания и срещи на работните групи се провеждат не присъствено, тъй като това е по-лесен и удобен начин за дискутиране и решаване на актуални проблеми веднага, когато възникнат.

Комисията за финансов надзор има представители също така и в работни групи към ЕБО, като например в Подгрупата за инвестиционните посредници (SGIF), като в тази

връзка служители на българския надзорен орган взимат участие както в срещи на ЕБО, така и в подаването на информация, подготвянето на становища и бележки.

През първото полугодие на 2023 г. представителите на КФН в подкомитетите на Съвместния комитет на европейските надзорни органи продължиха своята работа чрез присъствие на срещи и попълване на въпросници.

4.2 Изготвяне на позиции /становища/ и във връзка с действащите надзорни политики на ЕС

Във връзка с изложеното в т. 4.1. се наблюдава и голям брой позиции/становища, изготвени през отчетния период – 297, като това число включва позиции за заседанията на най-високо ниво в европейските надзорни органи, а също така и документи, подготвени преди срещи на работни групи. В посоченото число попадат и становища по писмени процедури за коментари и гласуване от страна на представителите в Съветите на надзорниците, като има и такива, по които не е изпращан изричен отговор, тъй като се е прилагало мълчаливото съгласие.

4.3 Изготвяне на отговори на искания за информация/въпросници/анализи/предоставяне на статистически данни

Броят на изготвените отговори на искания за информация, попълнените въпросници, предоставените анализи и статистически данни през последните години расте отново във връзка с предизвикателствата, пред които се изправи светът. Както и през предишните периоди, голям процент от изискваната информация се отнася до защитата на потребителите на небанковите финансови услуги. Отговори на запитвания са изпращани както на ЕОЦКП и ЕОЗППО, така и на национални компетентни органи.

5. Участие в колегиуми за групов надзор в областта на застраховането

През първо полугодие на 2023 г. служители на управление „Застрахователен надзор“ взеха участие в 10 (десет) срещи на колегиума на надзорните органи на 6 групи.

6. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове в производствата по издаване на лицензии, разрешения, одобрения, признаване на правоспособност, утвърждаване на образци на документи и др.

6.1 Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензии, разрешения или одобрения

През първото шестмесечие на 2023 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени проекти за:

- ✓ 1 (едно) решение за отнемане на лиценз за извършване на дейност като дружество със специална инвестиционна цел (в резултат на изричен доброволен отказ и чрез реализирана процедура по обратно изкупуване на акциите на ДСИЦ при условията и по реда на чл. 149б от ЗППЦК);
- ✓ 16 (шестнадесет) решения за издаване на одобрения на лица за членове на съвета на директорите на дружества със специална инвестиционна цел;
- ✓ 14 (четиринадесет) решения за издаване на одобрения на промени в устава на дружества със специална инвестиционна цел;
- ✓ 11 (единадесет) решения за издаване на одобрение за възлагане на дейност на трето лице по чл. 27, ал. 4 от ЗДСИЦДС или изменения/допълнения в договора с трето лице по чл. 27, ал. 6 от ЗДСИЦДС по отношение на дейността на ДСИЦ;
- ✓ 7 (седем) решения за издаване на одобрение на замяна на банка-депозитар по отношение на дейността на ДСИЦ;
- ✓ 6 (шест) решения за одобрение на проспект за първично публично предлагане на акции;
- ✓ 2 (две) решения за одобрение на проспект за първично публично предлагане на варианти;
- ✓ 1 (едно) решение за одобрение на проспект за първично публично предлагане на облигации;
- ✓ 4 (четири) решения за одобрение на проспект за допускане до търговия на емисии облигации;
- ✓ 1 (едно) решение за издаване на одобрение на допълнение към проспект;
- ✓ 2 (две) решения за отказ за одобрение на проспекти;
- ✓ 27 (двадесет и седем) писма за допълнителна информация и документи по производства за разглеждане на проспекти;
- ✓ 6 (шест) общо докладни записки и писма във връзка със задълженията на КФН по Делегиран Регламент (ЕС) 2017/587 и Делегиран Регламент (ЕС) 2017/588;
- ✓ 2 (две) решения за издаване на временна забрана за публикуване на търгови предложения/предложения за обратно изкупуване;
- ✓ 4 (четири) решения по протокол за не издаване на окончателна забрана за публикуване на търгово предложение/предложение за обратно изкупуване;
- ✓ 4 (четири) решения за вписване на емисия акции след успешно приключило първично публично предлагане;
- ✓ 1 (едно) решение за вписване на емисия облигации след успешно приключило първично публично предлагане;
- ✓ 1 (едно) решение за отписване на публично дружество и издадената от него емисия акции;
- ✓ 2 (две) решения за отписване на емисии облигации;
- ✓ 1 (едно) решение за отписване на дружество като емитенти и издадената от него емисия облигации;

- ✓ 3 (три) решения за издаване на одобрения на документи във връзка с преобразуване с участието на публични дружества;
- ✓ 3 (решения) за признаване на придобита квалификация за извършване на дейност като инвестиционен консултант;
- ✓ 71 (седемдесет) изготвени различни документи и материали във връзка с насрочените за м. май 2023 г. изпити за придобиване на право за извършване на дейност като брокер на финансови инструменти и/или инвестиционен консултант (обработени заявления за допускане до изпит; подготовка на предложения за заседания; решения за допускане на кандидатите до изпит; прес-съобщения; писма до кандидатите за допускането им до изпитите; писма-покани членове на изпитна комисия и др.).
- ✓ 1 (едно) решение за прекратяване на производство за издаване на лиценз на ИП;
- ✓ 1 (едно) решение за разширяване на лиценз на ИП;
- ✓ 1 (едно) решение за отнемане на лиценз на ИП (доброволен отказ);
- ✓ 6 (шест) решения относно промени в състава на управителните и контролни органи на ИП;
- ✓ 1 (едно) решение за одобрение на промени в правилника за дейността на „Централен депозитар“ АД;
- ✓ 1 (едно) решение за издаване на лиценз на управляващо дружество;
- ✓ 1 (едно) решение за издаване на разрешение за преобразуване на управляващо дружество;
- ✓ 13 (тринадесет) решения относно промени в състава на управителните и контролни органи на управляващо дружество;
- ✓ 1 (едно) разрешение за организиране и управление на договорен фонд;
- ✓ 7 (седем) разрешения за преобразуване на договорни фондове;
- ✓ 7 (седем) решения за отписване на договорен фонд от регистъра на КФН;
- ✓ 83 (осемдесет и три) решения за одобрение на промени в правилата по чл. 13, ал. 2 от ЗДКИСДПКИ на договорни фондове;
- ✓ 65 (шестдесет и пет) решения за одобрение на промени в правилата за оценка на активите на договорни фондове;
- ✓ 76 (седемдесет и шест) решения за одобрение на промени в правилата за управление на риска на договорни фондове;
- ✓ 70 (седемдесет) решения за одобрение на промени в договорите за депозитарни услуги на договорни фондове;
- ✓ 1 (едно) решение за издаване на разрешение за организиране и управление на национален инвестиционен фонд;
- ✓ 1 (едно) решение за отнемане на разрешение за организиране и управление на национален инвестиционен фонд;
- ✓ 22 (двадесет и две) решения за издаване на одобрение на промени в правила, договори за депозитарни услуги или управителни органи на национален инвестиционен фонд;

- ✓ 3 (три) решения за одобрение на промени, издадени на лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове.
- ✓ 1 (едно) уведомление за придобиване на квалифицирано участие в инвестиционен посредник,
- ✓ 1 (едно) уведомление за придобиване на квалифицирано участие в управляващо дружество.

През първото шестмесечие на 2023 г. се наблюдава съществено надвишаване на прогнозния брой на производствата за одобрение на промени в документите на колективни инвестиционни схеми, национални инвестиционни фондове и алтернативни инвестиционни фондове, което е свързано с привеждане на дейността на тези поднадзорни лица в съответствие с промени в ЗДКИСДПКИ и Наредба № 44.

За първото полугодие на 2023 г. в управление „Застрахователен надзор“ са изготвени проекти на 43 (четиридесет и три) индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензи, разрешения или одобрения:

- ✓ 2 (две) решения за издаване на допълнителен лиценз на застрахователни дружества;
- ✓ 4 (четири) решения за одобрение на придобиване или увеличаване на квалифицирани участия в застрахователни дружества;
- ✓ 15 (петнадесет) решения относно одобрения на членове на управителни и контролни органи на застрахователни и презастрахователни дружества и застрахователни холдинги и на лица, осъществяващи ключови функции в застрахователни или презастрахователни дружества;
- ✓ 9 (девет) решения за утвърждаване на одитори на застрахователни или презастрахователни дружества и застрахователни холдинги;
- ✓ 6 (шест) решения за прекратяване, спиране и възобновяване на административни производство;
- ✓ 5 (пет) решения във връзка с прилагане на регулаторни режими по отношение на застрахователи с отнет лиценз.
- ✓ 1 (едно) решение за регистриране на организация за провеждане на професионално обучение на лица, постъпващи на работа в застрахователен брокер.
- ✓ 1 (едно) решение за признаване на частична правоспособност на отговорен актюер;

За първото полугодие на 2023 г. в управление „Осигурителен надзор“ са изготвени проекти на 9 (девет) индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензи, разрешения или одобрения:

- ✓ 3 (три) решения за издаване на одобрение на членове на управителни и надзорни органи на пенсионноосигурителни дружества;
- ✓ 2 (две) решения за одобрение на изменения и допълнения в правилник за организацията и дейността на управляван от пенсионноосигурително дружество универсален пенсионен фонд, професионален пенсионен фонд, доброволен пенсионен фонд или доброволен пенсионен фонд по професионални схеми;
- ✓ 4 (четири) решения за съгласуване избора на одитори на пенсионноосигурителни дружества и управляваните от тях фондове.

6.2 Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове спрямо поднадзорни лица, подлежащи на регистрационен режим

През първото шестмесечие на 2023 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ и управление „Застрахователен надзор“ са изготвени проекти за:

- ✓ 3 (три) решения по производства за вписване на обвързани агенти в регистъра на КФН;
- ✓ 3 (три) решения за регистрация на лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, чиито активи не надхвърлят установените в чл. 197, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ прагове и 1 (едно) решение за отписване на такова лице от водения от КФН регистър;
- ✓ 5 (пет) решения за вписване на застрахователни брокери във водения от КФН регистър на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗКФН;
- ✓ 3 (три) решения за заличаване на застрахователни брокери от водения от КФН регистър на основание чл. 30, ал. 1, т. 12 от ЗКФН.

6.3 Разглеждане на уведомления (нотификации) във връзка с трансгранично извършване на дейност по линията на единен европейски паспорт

6.3.1. Разглеждане на уведомления от поднадзорни на КФН лица за извършване на трансгранична дейност в други държави членки на ЕС или на ЕИП;

През първото шестмесечие на 2023 г. в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са постъпили следните нотификации от поднадзорни на КФН лица:

- ✓ 3 (три) уведомления за актуализация на информацията за свободно предоставяне на услуги от български ИП на територията на други държави членки;
- ✓ 1 (едно) уведомление за прекратяване на клон на български ИП на територията на друга държава членка;

През отчетения период в управление „Застрахователен надзор“ са получени нотификации относно намерението на застрахователи и застрахователни посредници да извършват трансгранична дейност, както следва:

- ✓ 1 (едно) уведомление до компетентни органи на държави членки на ЕС за намерението на застрахователни дружества със седалище в Република България да разширят обхвата на своята дейност на тяхна територия;
- ✓ 5 (пет) уведомления до компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в България да извършват дейност по застрахователно посредничество при условията на свободата на предоставяне на услуги чрез предоставянето на услуги на територията на нови държави членки;
- ✓ 3 (три) уведомления до компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в България да разширят обхвата на извършваната на тях дейност по застрахователно посредничество при условията на свободата на предоставяне на услуги.

В края на м. юни 2023 г. общият брой застрахователни дружества със седалище в Република България, заявили намерение да извършват трансгранична дейност, възлиза на 19, застрахователните посредници са общо 64.

6.3.2. Разглеждане на уведомления от надзорни органи на други държави членки на ЕС или ЕИП относно намерението на техни поднадзорни лица да извършват трансгранична дейност на територията на България.

През първото шестмесечие на 2023 г. в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са постъпили уведомления от надзорни органи на други държави членки на ЕС или ЕИП относно намерението на техни поднадзорни лица да извършват трансгранична дейност на територията на България както следва:

- ✓ Нотификации за свободно предоставяне на услуги от инвестиционни посредници от ЕС, включително чрез обвързан агент – 17 броя;
- ✓ Нотификации за откриване на клон за предоставяне на услуги от инвестиционни посредници от ЕС, включително чрез обвързан агент – 2 броя, една от които прекратена;
- ✓ Нотификация на управляващи дружества – 1 брой;
- ✓ Нотификации на колективни инвестиционни схеми от ЕС – 22 класа;
- ✓ Нотификация на лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове – 2 броя;
- ✓ Нотификации на алтернативни инвестиционни фондове – 22 броя;
- ✓ Нотификации на EUVECA – 20 броя;
- Прекратени нотификации на лица от ЕС – 162 броя:
- ✓ На инвестиционни посредници – 15 броя;
- ✓ На управляващи дружества – 1 брой;
- ✓ На колективни инвестиционни схеми – 138 броя;
- ✓ На лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове – 0;
- ✓ На алтернативни инвестиционни фондове – 5 броя;
- ✓ На EUVECA – 3 броя.

При съпоставяне с прогнозните данни се наблюдава плавно и вълнообразно нарастване на интереса към предлагането на дялове на АИФ, включително EUVECA, на територията на Република България, което е свързано със значителното развитие на приложното поле на института в европейски мащаб.

През първото шестмесечие на 2023 г. КФН е нотифицирана по Регламента за проспектите за общо 34 проспекта, от които 18 нотификации за допълнение към проспекти и 16 нотификации за нови проспекти.

През отчетния период няма нотификации от български публични дружества за извършване на публично предлагане и на територията на друга държава членка.

За първото полугодие на 2023 г. в управление „Застрахователен надзор“ са получени 114 (сто и четиринадесет) нотификации относно намерението на застрахователи

и застрахователни посредници със седалище в ЕС и ЕИП да извършват трансгранична дейност на територията на Република България, както следва:

- ✓ 8 (осем) уведомления до КФН за намерението на застрахователни дружества със седалище в ЕС или ЕИП да извършват дейност на територията на Република България;
- ✓ 22 (двадесет и две) уведомления относно промяна в обстоятелствата по отношение на застрахователни дружества със седалище в държави членки на ЕС, които извършва дейност на територията на Република България при условията на свободата на предоставяне на услуги;
- ✓ 2 (две) уведомление до КФН от органи на държави членки на ЕС за намерението на застрахователни дружества със седалище в ЕС или ЕИП да преустановят извършването на дейност на територията на Република България;
- ✓ 43 (четиридесет и три) уведомления до КФН от компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в ЕС или ЕИП да извършват на територията на Република България дейност по застрахователно посредничество при условията на свободата на предоставяне на услуги или правото на установяване;
- ✓ 21 (двадесет и едно) уведомления относно промяна в обстоятелствата по отношение на застрахователни посредници със седалище в държави членки на ЕС, които извършва дейност на територията на Република България при условията на свободата на предоставяне на услуги;
- ✓ 18 (осемнадесет) уведомления до КФН от компетентните надзорни органи на държави членки на ЕС относно намерението на застрахователни посредници със седалище в ЕС или ЕИП да преустановят извършването на дейност на територията на Република България.

Към първо полугодие на 2023 г. общият брой застрахователни дружества със седалище в държави членки, заявили намерение да извършват трансгранична дейност на територията на Република България, възлиза на 424, застрахователните посредници са общо 2 137.

6.4 Разглеждане на документи, които не подлежат на одобрителен режим, но се проверяват от гледна точка на тяхното съответствие/привеждане в съответствие с регулаторните изисквания

През първото полугодие на 2023 г. в управление „Надзор на инвестиционната дейност” са разгледани 9 (девет) броя уведомления по чл. 5 от ЗПФИ за прилагане на освобождаване за 2023 г. съгласно Регламент (ЕС) 2017/592, 1 (едно) уведомление за прехвърляне на квалифицирано участие в инвестиционен посредник и 1 (едно) уведомление за прехвърляне на квалифицирано участие в управляващо дружество.

В управление „Застрахователен надзор“ са разгледани 15 (петнадесет) проекта на договор за прехвърляне на дейности или ключови функции на застрахователни или презастрахователни дружества по смисъла на чл. 110 от КЗ.

През отчетния период са разгледани документи общо 48 (четиридесет и осем) промени в застрахователни посредници, които не подлежат на одобрителен режим, в т.ч. нови управители или лица, които отговарят за дейността по разпространение на застрахователни продукти, други ключови функции на уведомителен режим, политики по Наредба № 17, промени в организационната структура и други.

През отчетния период за първото полугодие на 2023 г. от служители на управление „Осигурителен надзор“ е извършен текущ преглед на 169 вътрешни документи, внесени от пенсионноосигурителните дружества, които са проверени от гледна точка на тяхната законосъобразност и синхрон спрямо останалите вътрешни документи. При част от тях бяха дадени насоки и препоръки за прецизирането им.

6.5 Одобряване и утвърждаване на биометрични таблици и технически лихвен процент

През отчетния период не са постъпвали предложения от страна на пенсионноосигурителните дружества и не са одобрявани технически лихвени проценти за определяне на размерите на пенсиите. Не са утвърждавани и биометрични таблици и технически лихвен процент за изчисляване на пенсионните резерви, тъй като тази информация се изготвя и публикува на електронната страница на КФН в края на календарната година.

6.6 Определяне на минимална доходност от управлението на активите на задължителните пенсионни фондове

През отчетния период бяха изчислени и обявени на електронната страница на КФН данни за минималната доходност от управлението на активите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване на годишна база, постигната за 24 - месечния период, изтичащ на 30.12.2022 г.

Съгласно изискването на чл. 193, ал. 2 от КСО:

1. с Решения № 35-УПФ и № 36-ППФ на КФН от 12.01.2023 г. беше определена минималната доходност при управлението на универсалните и професионалните пенсионни фондове за периода от 31.12.2020 г. до 30.12.2022 г.
2. с Решения № 477-УПФ и № 478-ППФ на КФН от 20.04.2023 г. беше определена минималната доходност при управлението на универсалните и професионалните пенсионни фондове за периода от 31.03.2021 г. до 31.03.2023 г.

7. Вписване в регистрите на КФН

7.1 Изготвяне на проекти на разпореждания за подлежащи на вписване обстоятелства във водените от КФН регистри

Във връзка воденето и съхраняването на регистрите по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗКФН от КФН и за обновяване на информацията на страницата на КФН във връзка с промяна на обстоятелствата относно поднадзорни лица през отчетния период от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 433 броя проекти на разпореждания и заявки, с

които да бъдат извършени вписвания на обстоятелства във водените от КФН регистри. По отношение на вписването на обстоятелства в регистрите на КФН е необходимо да бъде отбелязано, че през отчетния период стойностите са по-високи от средните за цялата 2023 г., което е в резултат на спецификата на дейността, тъй като в началото на годината интензитета на постъпващата информацията, която подлежи на оповестяване от страна на КФН е по-висок, спрямо второто шестмесечие, когато се очаква темпът на нарастване да се забави.

От м. януари до м. юни 2023 г. от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени общо 116 (сто и шестнадесет) броя проекти на разпореждания за вписване на нормативно установени обстоятелства във водените от КФН публични регистри, които обхващат 90 (деветдесет) разпореждания за периодичните справки и отчети на застрахователните и презастрахователни предприятия по чл. 126, ал. 1 от КЗ, 15 (петнадесет) за нововъзникнали факти и обстоятелства, подлежащи на вписване във водените от КФН регистри и 11 (единадесет) разпореждания за установени факти и обстоятелства, в резултат на осъществяваната надзорна дейност.

През отчетния период експерти от дирекция „Осигурителен надзор“ са изготвили 50 (петдесет) броя разпореждания за вписване на одитираните финансови отчети на ФДПО и ФИП към 31.12.2022 г. Също така експерти от дирекция „Осигурителен надзор“ текущо следят и информацията за влизането в сила на издадените от заместник - председателя наказателни постановления, споразумения и решения за приложени принудителни административни мерки, като през отчетния период са изготвени 9 (девет) броя разпореждания за вписване на обстоятелства във водения от КФН публичен регистър на дружествата за допълнително социално осигуряване.

7.2 Вписване на обстоятелства в регистрите на КФН

През отчетния период от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са вписани промени на 6751 обстоятелства по отношение на поднадзорните на управлението лица.

През първите шест месеца на 2023 г. с разпорежданията са извършени общо 548 (петстотин четиридесет и осем) вписвания на обстоятелства във водените от КФН регистри, като по отношение на периодичните справки и отчети на застрахователните и презастрахователни предприятия, са извършени 129 (сто двадесет и девет) вписвания на обстоятелства, които са свързани с периодичните справки и отчети на застрахователните и презастрахователни предприятия, по отношение на нововъзникнали факти и обстоятелства по наложени административни санкции, са извършени 137 (сто тридесет и седем) вписвания на обстоятелства, и по отношение на установени факти и обстоятелства, в резултат на осъществяваната надзорна дейност, са извършени 107 (сто и седем) вписвания на обстоятелства.

През отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ са извършени общо 7346 вписвания на обстоятелства във водените от КФН публични регистри на

пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях пенсионни фондове и на професионалните схеми, фондовете за извършване на плащания, както и на осигурителните посредници на дружествата за допълнително социално осигуряване.

8. Извършване на дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на КФН лица

Дистанционният контрол е самостоятелна част от надзорната дейност, при която се извършва анализ на постъпващата в КФН информация. Чрез него се осъществява постоянно наблюдение и периодична оценка на състоянието на поднадзорните лица и резултатите от тяхната дейност. Целта е регулярен мониторинг за спазване на нормативната уредба и законосъобразността на извършваната дейност, с оглед постигане на законово определените цели на регулатора - защита интересите на инвеститорите и потребителите на предлаганите услуги и осигуряване на прозрачност и информираност за участниците на пазара.

Проверките, свързани с текущия надзор през отчетния период на 2023 г., обхващат основно проверка на представените на КФН, „БФБ” АД и на обществеността индивидуални и консолидирани междинни финансови отчети/уведомления; провеждането на общи събрания на акционерите (ОСА); уведомления относно вътрешната и важната информация за поднадзорните лица. Освен това през отчетния период са извършени проверки, свързани с дейността на инвестиционните посредници, местата за търговия и централните депозитари на ценни книжа. В резултат на текущия надзор са инициирани тематични проверки на поднадзорните лица. През отчетния период са извършени тематични проверки, свързани със спазване на разпоредбите на ЗПФИ и ЗППЦК от страна на инвестиционните посредници, емитентите на облигации и от страна на доверениците на облигационерите. Извършени са проверки за изпълнението на задълженията за предоставянето на дължимата информация на КФН, обществеността и на регулирания пазар, на който са допуснати за търговия финансовите инструменти на поднадзорните лица. През отчетния период на 2023 г., на база обобщени данни за нормативно съответствие с изискванията на разпоредбите на чл. 145, ал. 1 и следващите от ЗППЦК, са извършени тематични проверки, свързани с разкриване на значително дялово участие в капитала на публични дружества чрез придобиване или прехвърляне, пряко или непряко на правото на глас в общото събрание на публичното дружество.

През първото шестмесечие на 2023 г. се наблюдава нарастване броя на дистанционните проверки, свързани с текущия надзор на дейността на поднадзорните на КФН лица, което в голяма степен се дължи на постъпилите от публичните дружества годишни финансови отчети за 2022 г. на индивидуална и консолидирана основа във второто тримесечие на 2023 г. Отделно от горното с оглед защитата на инвеститорите и предвид нововъзникнали задължения за оповестяване на информация от страна на УД и ЛУАИФ по отношение на КИС и НИФ от отворен тип, през отчетния период фокус тема на надзора е съблюдаването на изискванията за регулярно публикуване на информация на интернет страниците им.

Във връзка с осъществявания от КФН надзор в областта на превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма, през първо шестмесечие са извършвани дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на управление „Надзор на инвестиционната дейност“ лица. В резултат на извършените проверки е изготвен рисков профил на поднадзорните на КФН лица, които са задължени субекти по чл. 4, т. 5 и т. 8-11 от ЗМИП.

Към 30.06.2023 г. извършените дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на управление „Надзор на инвестиционната дейност“ лица са в размер на 16 869 броя.

През отчетния период съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1286/2014, Делегиран регламент (ЕС) 2017/653 и Делегиран регламент (ЕС) 2021/2268, считано от 01.01.2023 г. УД и ЛУАИФ са длъжни да съставят и публикуват на интернет страниците си основен информационен документ (ОИД) с определена форма и съдържание по отношение на управляваните от тях предприятия за колективно инвестиране, които се предлагат на непрофесионални инвеститори и са от отворен тип, който заменя изготвения дотогава документ с ключова информация за инвеститорите. В тази връзка през отчетния период са извършени детайлни проверки за спазване на изискванията на посочените регламенти и са искани корекции с оглед привеждане на съдържанието на ОИД в пълно съответствие с изискванията им, при съобразяване и с публикуваните Q&A и Надзорното изявление на Европейските надзорни органи (ЕНО), в резултат на което от поднадзорните лица допълнително са представени коригирани и актуализирани ОИД.

През отчетния период са извършени проверки на клиентските активи, разпределени на подлежащи и неподлежащи на компенсиране от Фонда за компенсиране на инвеститорите, проверки на сключваните сделки с финансови инструменти, допуснати до търговия или заявени за допускане за търговия на регулиран пазар, проверки за спазване изискванията за капиталовата адекватност и ликвидността на инвестиционните посредници и уведомления относно пазарни злоупотреби, дейността на местата за търговия и уведомления от „Централен депозитар“ АД относно неуспешния сетълмент.

На база получените периодични справки и отчети от застрахователните и презастрахователни предприятия по чл. 126, ал. 1 от КЗ, през първото полугодие на 2023 г. са извършени 270 (двеста и седемдесет) дистанционни проверки.

Съгласно чл. 311, ал. 3, т. 1 от КЗ, застрахователните брокери представят в КФН годишни справки и отчети – в срок до 31 януари на годината, следваща годината, за която се отнасят, по образец, утвърден със Заповед № № 3-169 от 08.06.2022 г. на заместник-председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, през първото полугодие на 2023 г. са извършени проверки на 338 застрахователни брокера, които са извършвали дейност през отчетната 2022 г. В резултат на дистанционните проверки, са актуализирани подадените данни от 336 застрахователни брокера, 2 са преустановили дейността си през периода.

Предвид горното, през полугодията са извършени общо 608 (шестстотин и осем) дистанционни проверки, с което се наблюдава изпълнение на времевия план на заложените 1020 бр. в годишната бюджетна прогноза за 2023 г.

Управление „Осигурителен надзор“ извършва текущ надзор за законосъобразност върху дейността на пенсионноосигурителните дружества, фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, фондовете за извършване на плащания и върху дейността на банките - попечители по КСО. Текущ надзор при поднадзорните лица се осъществява, както дистанционно така и чрез проверки на място. Дистанционно се извършват и документални проверки на постъпили жалби на осигурени лица и сигнали от ПОД.

Управление „Осигурителен надзор“ осъществява дистанционен надзор на база на финансови отчети и справки за дейността на пенсионноосигурителните дружества, управляваните от тях ФДПО, ФИП и на банките-попечители със следната периодичност на представяне:

- ежедневно - за дейността на ФДПО, ФИП и банките - попечители;
- периодично - месечно, тримесечно и годишно - за дейността на ПОД, ФДПО и ФИП.

Ежедневен надзор

На базата на ежедневно получаваните от ПОД и от банките-попечители справки за дейността на фондовете, през първите шест месеца на 2023 г. са извършени 6 150 ежедневни проверки на получената информация за дейността на ФДПО, ФИП и на банките - попечители. При тези проверки се следи за законосъобразността на сключените сделки с активите на пенсионните фондове, в т.ч. спазването на законовите ограничения, на забраните при инвестиране на активите на фондовете, на притежаваните инвестиции в един емитент, на начина на извършване на оценката на активите и правилното им отразяване от ПОД и по регистрите на банките - попечители. При осъществявания ежедневен надзор се следи и за правилното отчисляване на инвестиционната такса и удържката от всяка осигурителна вноска във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, изменението на стойността на нетните активи, правилното определяне на броя дялове, съответстващ на постъпилите и изтеглени суми, както и правилното изчисляване на стойността на един дял. По отношение на фондовете за извършване на плащания се следи и за правилното отчисляване на таксата по чл. 201, ал. 1, т. 3 от КСО. Резултатите от ежедневия надзор са отразени в аналитични месечни доклади за дейността на всяко ПОД и управляваните от него ФДПО и ФИП, както и ad-hoc в доклади и докладни записки.

Периодичен надзор

През отчетния период на 2023 г. са извършени 70 проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на всяко от лицензираните ПОД и 350 проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на управляваните от пенсионноосигурителните дружества фондове. На база информацията от финансовите отчети и справки са изчислени и съблюдавани нормативните показатели за дейността на ПОД и управляваните фондове, чрез които ежесечно се следи за

законосъобразното осъществяване на дейността на ПОД. Нормативно определените показатели са граница на платежоспособност, ликвидност на ПОД и на фондовете, резерв за гарантиране на минималната доходност за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и резерв за гарантиране на brutните вноски (за универсалните пенсионни фондове). Ежемесечно са анализирани ръстът на активите и на осигурените лица във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, инвестициите и доходността на фондовете, отчислената инвестиционна такса за ПОД от доброволните пенсионни фондове (ДПФ), доброволните пенсионни фондове по професионални схеми (ДПФПС), такса управление от осигурителните вноски на ДПФ и ДПФПС, както и ръста на активите и инвестициите във фондовете за извършване на плащания. На база информацията от годишните отчети и справки през периода са изчислени и анализирани и общите финансови показатели. Тези показатели са свързани, както с дейността на ПОД - собствен капитал, активи, приходи и разходи на ПОД, така и с дейността на фондовете - активи, участници, инвестиции и доход на фондовете.

През първото тримесечие на 2023 г. бяха извършени анализи на представените от ПОД собствени оценки на риска, съгласно изискванията на чл. 123е², ал. 1 от КСО. Резултатите са обективирани в доклад. Във връзка с направените констатации в доклада на пет ПОД са дадени препоръки за разширяване на информацията в него. Също така на две дружества е обърнато внимание за осигуряване техническото подаване на годишния отчет за дейността по прилагане на документите по чл. 123е, ал 4 в нормативно определения срок.

През отчетния период отново бяха извършени междинни изчисления на постигнатата от ФДПО доходност към произволни дати с цел определяне на риска от непостигане на минималната доходност и рисковете по отношение на нейното покриване съгласно нормативните изисквания.

Във връзка с осъществявания надзор и при следване правилата за сътрудничество и координация с компетентните административни звена в управление „Надзор на инвестиционната дейност“ през периода са изготвени пет доклада относно инвестирани средства на ФДПО в обезпечени корпоративни облигации. Извършени са проверки за тяхната законосъобразност по отношение приложимите разпоредби на чл. 176, 177а и 178 от КСО, при които не са установени нарушения. В тази връзка през периода до четири дружества са изпратени писма с искане на допълнителна информация и документи (копия на документи за вземането на решение, очаквания и прогнози за развитието на емитента и др.) относно инвестирани средства на управлявани от тях фондове в няколко емисии обезпечени корпоративни облигации. На база представените писма са изготвени доклади, в които е констатирано, че на база представената информация и анализ на основни показатели за кредитоспособност на емитентите, очакванията на дружествата са, че емитентите ще могат да изпълняват задълженията си.

През първо и второ тримесечие на 2023 г. са извършени проверки за спазване на изискванията на Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН на представените в КФН от ПОД пазарни оценки за част от притежаваните от ФДПО инвестиционни имоти към края на

четвъртото тримесечие на 2022 г. (на извадков принцип) и към края на първо тримесечие на 2023 г., резултатите от които са отразени в доклади, като при извършените проверки не са установени нарушения.

През отчетния период отново се извършиха проверки за наличие на групи по смисъла на КСО и спазване на количествените ограничения по отношение на емитентите, представени в инвестиционните портфейли на фондовете, управлявани от четири ПОД. Резултатите от проверките са обективирани в доклади, видно от които не са установени нарушения на КСО.

През периода продължи да се анализира на месечна база представяната в КФН информация от три дружества във връзка с осъществяване на засилен мониторинг върху лихвите за забава на просрочените вземания, на управляваните от тях фондове, свързани с притежавани облигационни емисии и с отдавани под наем инвестиционни имоти. Резултатите от извършваните анализи са обективирани в доклади, с предложения за ефективни надзорни действия и мерки.

Мониторинг на интернет страниците на ПОД

Във връзка със спазването на разпоредбите на КСО и Наредба № 61 от 27.09.2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества през периода бяха извършени ежемесечни проверки на електронните страници на ПОД, включително за спазване на изискването за публикуване на информация за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на финансови активи съгласно чл. 180, ал. 1 от КСО. През разглеждания период е извършена проверка на интернет страниците на всички ПОД относно публикуването на одитираните годишни финансови отчети и останалата изискуема информация, съгласно чл. 190, ал. 2 от КСО. При проверките не са констатирани несъответствия или пропуски, които да налагат предприемане на надзорни мерки.

9. Извършване на анализ и оценка на данни, факти и обстоятелства с цел установяване законосъобразността на дейността на поднадзорните на КФН лица

През първото шестмесечие на 2023 г. са изготвени общо 11 доклада, в 8 от които са отразени резултатите от осъществявания дистанционен надзор върху дейността на УД и предприятията за колективно инвестиране по отношение на извършени проверки на представените периодични финансови отчети, както и по отношение на другата регулирана информация. Изготвен е 1 доклад, с резултатите от проследяването на препоръки, отправени във връзка с приключила през 2022 г. проверка на място. Отделно са изготвени един доклад по повод постъпило заявление по чл. 46, ал. 3 от Наредба № 38 и един доклад във връзка с необходимост от предприемане на последващи действия по отношение на упражняването на дейност по управлението на алтернативен инвестиционен фонд.

За първите 6 месеца на 2023 г. от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени 82 (осемдесет и два) аналитични доклада на база получени в КФН тримесечни справки и отчети от застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд. Започната е

подготовката на още аналитични доклади, които към края на юни 2023 г. не са финализирани. Освен това от управление „Застрахователен надзор“ е изготвен и един доклад съгласно обобщените индивидуални данни от справките и отчетите на застрахователните брокери, които са извършвали пре/застрахователно посредническа дейност през отчетния период, към 31.12.2022 г., като общият брой изготвени аналитични доклади от управлението за първите 6 месеца на 2023 г. е 83 (осемдесет и три).

Резултатите от извършените проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на всяко от лицензираните ПОД, и проверки на представените месечни и годишни финансови отчети и справки за дейността на управляваните от пенсионноосигурителните дружества фондове са изложени в доклади. През разглеждания период от управление „Осигурителен надзор“ са изготвени общо 60 месечни и 6 годишни аналитични доклада за дейността на всяко ПОД и управляваните от него фондове, както и 6 месечни обобщени аналитични доклада.

10. Съставени актове за установяване на административно нарушение (АУАН)

В резултат на осъществявания текущ надзор и установени административни нарушения, през настоящия отчетен период за 2023 г., от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са съставени общо актове за установяване на административни нарушения (АУАН), касаещи 125 нарушения (86 броя АУАН). За същия период на предишните три години са съставени и връчени значително повече АУАН, а именно:

- за първото полугодие на 2020 г. са съставени и връчени 315 АУАН във връзка с 515 извършени административни нарушения;
- за първото полугодие на 2021 г. са съставени и връчени 321 АУАН във връзка с 451 извършени административни нарушения;
- за първото полугодие на 2022 г. са съставени и връчени 124 АУАН във връзка с 149 извършени административни нарушения.

Налице е видима тенденция към намаляване броя на съставените и връчени актове, съответно на установените нарушения, поради което прогнозните данни следва да бъдат намалени като стойност в сравнение в първоначално заложените.

През първото полугодие на 2023 г. са съставени 117 (сто и седемнадесет) акта за установяване на административни нарушения относно неспазени нормативни разпоредби от поднадзорните лица в управление „Застрахователен надзор“, с които са констатирани 137 (сто тридесет и седем) административни нарушения. Очаква се да бъде изпълнена заложената прогноза от 200 акта за установяване на административни нарушения за цялата 2023 г.

В резултат на установени нарушения на разпоредбите на КСО, през отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ са съставени 4 (четири) броя акта за установяване на административни нарушения, с които са установени общо 4 (четири) нарушения на разпоредбите на КСО.

11. Предприети мерки във връзка със събиране на вземанията на КФН

През първото тримесечие на 2023 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени покани за доброволно изпълнение до нарушителите във връзка с 25 нарушения, както и 12 от наложените санкции за изпратени за принудително събиране към НАП.

През първото тримесечие на 2023 г. от управление „Застрахователен надзор“ са изпратени 15 (петнадесет) покани за доброволно изпълнение.

През първото тримесечие на 2023 г. от управление „Осигурителен надзор“ са изпратени 4 (четири) покани за доброволно изпълнение по влезли в сила наказателни постановления.

Съгласно Вътрешните правила за администриране на приходите на КФН, считано от 03.04.2023 г. Звеното за събиране на приходи осъществява текущ контрол и предприема действия за събиране на дължимите суми по влезлите в законна сила наказателни постановления и на таксите за осъществяване на общ финансов надзор.

През отчетния период от звено „Събиране на приходи“ са изготвени и изпратени 43 (четиридесет и три) покани за доброволно изпълнение във връзка с неплатени глоби, имуществени санкции и присъдени юрисконсултски възнаграждения на управление „Надзор на инвестиционната дейност“.

За първите шест месеца на 2023 г. от звено „Събиране на приходи“ са изпратени 33 (тридесет и три) покани за доброволно изпълнение във връзка с неплатени глоби, имуществени санкции и присъдени юрисконсултски възнаграждения на управление „Застрахователен надзор“.

През отчетния период от звено „Събиране на приходи“ са изпратени 7 (седем) покани за доброволно изпълнение във връзка с неплатени глоби, имуществени санкции и присъдени юрисконсултски възнаграждения на управление „Осигурителен надзор“.

Във връзка със събиране на неплатени годишни такси за осъществяване на общ финансов надзор и лихви за забава върху тях, до задължените поднадзорни лица са изпратени напомнителни писма и електронни съобщения. През първото полугодие на 2023 г. са открити 28 (двадесет и осем) административни производства за установяване на публични вземания за дължими годишни такси за осъществяване на общ финансов надзор.

В съответствие с действащите вътрешни правила за администриране на приходите на КФН, звено „Събиране на приходи“ предприема действия за събиране на вземанията на КФН, като осъществява постоянен мониторинг и комуникация с поднадзорните лица. Засилено се прилагат мерки и действия за доброволно изпълнение на задълженията.

Спрямо поднадзорните лица, чиито просрочени задължения за такси общ финансов надзор са в големи размери и с изтичащи давностни срокове се предприемат действия по образуване на административни производства по установяване на публичните вземания.

12. Издадени наказателни постановления

През отчетния период на 2023 г. от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са издадени общо 45 наказателни постановления (НП), за установени 45

нарушения. За същия период на предишните три години са издадени значително повече НП, а именно:

- за първото полугодие на 2020 г. са издадени 211 НП, с които са наложени наказания във връзка с извършени 380 нарушения;

- за първото полугодие на 2021 г. са издадени 315 НП, с които са наложени наказания във връзка с извършени 412 нарушения;

- за първото полугодие на 2022 г. са издадени 81 НП, с които са наложени наказания във връзка с извършени 144 нарушения.

Като се вземат предвид данните по отношение на броя съставени АУАН и данните за издадените през предишните три полугодия НП, прогнозните данни по отношение на броя наложени наказания следва да бъдат намалени съществено.

През отчетния период от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са сключени 17 (седемнадесет) споразумения по чл. 58г от ЗАНН, а издадените предупреждения по чл. 28 от ЗАНН са 34 (тридесет и четири) броя.

През първото полугодие на 2023 г. са издадени 90 (деветдесет) наказателни постановления от заместник - председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, при предвидени 150 броя НП за цялата 2023 г. Сключените споразумения по чл. 58г от ЗАНН са 13 (тринадесет), а издадените предупреждения по чл. 28 от ЗАНН са 4 (четири). Заложените в прогнозата за 2023 г. стойности са съответно 20 бр. и 10 бр.

През отчетния период на 2023 г. от управление „Осигурителен надзор“ не са издавани наказателни постановления, в тази връзка не са изготвяни и становища по жалби срещу наказателни постъпления. През отчетния период са влезли в сила и са оповестени на електронната страница на КФН 9 броя НП.

През първото полугодие на 2023 г. от управление „Осигурителен надзор“ са издадени 4 (четири) резолюции за прекратяване на административно наказателни производства.

13. Изготвени становища по постъпили жалби срещу наказателни постановления, резолюции за прекратяване и предупреждения

През отчетния период от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 24 броя становища относно основателността на постъпили жалби срещу наказателни постановления и предупреждения.

През отчетния период от управление „Застрахователен надзор“ са изготвени 29 броя становища по жалби срещу наказателни постановления, поради което може да се очаква, че до края на 2023 г. ще бъде изпълнена прогнозата за 60 становища по жалби срещу НП.

През отчетния период от управление „Осигурителен надзор“ не са изготвяни становища по жалби срещу издадени наказателни постановления.

14. Изготвени решения за прилагане на принудителна административна мярка

От управление „Надзор на инвестиционната дейност“ през първото полугодие на 2023 г. са изготвени 9 броя решения за прилагане на принудителна административна мярка.

През първото полугодие на 2023 г. от управление „Застрахователен надзор“ са издадени 22 (двадесет и две) решения за прилагане на принудителни административни мерки при общо заложили 10 бр. решения за прилагане на ПАМ.

Следва да бъде посочено, че отчетеният по-голям брой на решенията за прилагане на ПАМ през първото полугодие основно се дължи на обстоятелството, че част от поднадзорните лица не са представили в КФН годишните и тримесечните си отчети, справки и доклади в изискуемите срокове, което в голяма степен се дължи на въведените съществени нормативни промени в отчетността на застрахователите, считано от 01.01.2023 г.

От управление „Осигурителен надзор“ през отчетния период на 2023 г. не са издавани решения за прилагане на принудителни административни мерки.

15. Извършване на комплексна оценка и определяне на рисковия профил на поднадзорните лица на база оценка на количествени и качествени показатели

През отчетния периода от управление „Надзор на инвестиционната дейност“ са извършени 36 броя комплексни оценки на риска и е определен рисков профил на поднадзорните на КФН лица, които са задължени субекти по чл. 4, т. 5 и т. 8-11 от ЗМИП.

За целите на надзорната дейност на управление „Застрахователен надзор“ през първото полугодие на 2023 г. са изготвени 3 (три) доклада за определяне на рисковия профил на поднадзорните лица за включването им в годината план програма за проверки на място през 2023 г., както следва:

- на база прилагането на Вътрешните правила относно системата от критерии за определяне на застрахователни дружества и застрахователни групи, са предложени за одобрение с доклад 10 проверки на застрахователни дружества от тях 6 тематични и 4 броя общи (комплексни);
- на база резултатите от прилагането на Процедурата по система от рискови критерии за проверка на място на застрахователни посредници, с доклад са предложени за одобрение 40 застрахователни брокери и 7 застрахователни агенти за включване в Годишния план за проверки на място през 2023 г.;
- на база резултатите от прилагането на Наръчник за риск базиран надзор за превенция срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма в сектор: застрахователния пазар са одобрени и включени в годишния план за проверки на място: 6 застрахователи и 8 застрахователни брокери извършващи дейност по животозастраховане.

Изготвянето на заложените в бюджетната прогноза 34 надзорни доклада на всеки застраховател и презастраховател, се предвижда да бъде финализирано през втората половина на 2023 г.

В съответствие с Наръчника за прилагане на надзор, основан на риска спрямо ПОД и управляваните от тях ФДПО, всяко тримесечие дирекция „Осигурителен надзор“ извършва

комплексна оценка, базирана на количествените и качествените показатели на всяко ПОД и управляваните от него фондове, въз основа на която се определя рисковия профил на дружествата. През първото тримесечие на 2023 г. е извършена нова комплексна оценка на рисковия профил на всяко дружество, в която е включена системната значимост и „времевият период след последната обща проверка“ към края на четвъртото тримесечие на 2022 г., на база на която е изготвена и утвърдена Годишната програма за осъществяване на проверки на място в пенсионноосигурителните дружества от дирекция „Осигурителен надзор“ през 2022 г. През второто тримесечие на 2023 г. е извършена нова комплексна оценка на рисковия профил на всяко дружество, в която също е включена системната значимост и „времевият период след последната обща проверка“ към края на първо тримесечие на 2023 г.

Във връзка с изготвяне на рисков профил на всяко ПОД, съгласно Наръчника за риск базиран надзор за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма в сектор: Осигурителен надзор от всички дружества беше изисквана информация - попълване на въпросник за самооценка и формуляр за статистическа информация. Представената информация беше анализирана и въз основа на нея беше изготвена годишна програма за осъществяване на проверки на място в ПОД за спазване на законодателството в областта на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма от дирекция „Осигурителен надзор“ през 2023 г.

16. Извършване на проверки на място

През първото шестмесечие на 2023 г. са извършени общо 14 броя проверки на място от управление „Надзор на инвестиционната дейност“, които са приключили с връчване на констативен протокол извършените проверки през отчетния период са както общи (комплексни) планови, така и тематични. Откритите, но неприключени проверки на място, ще бъдат отчетени след тяхното приключване.

През първото полугодие на 2023 г. от управление „Застрахователен надзор“ са извършени общо 27 (двадесет и седем) проверки на поднадзорни лица, от заложените 68 броя.

16.1. общи планови

През първото полугодие на 2023 г. от управление „Застрахователен надзор“ за спазването на изискванията на КЗ и подзаконовите нормативни актове са извършени общо 24 общи планови проверки, както следва:

- 2 проверки на застрахователи от заложените 4 бр.;
- 17 проверки на място на застрахователни посредници от заложените 47 бр.

Същевременно, в изпълнение на годишния план за проверки на място по спазването на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма са извършени:

- 2 проверки на застрахователи от заложените 3 бр.;
- 3 проверки на застрахователни брокери от заложените 8 бр.

В изпълнение на заложеното в годишната програма на управление „Осигурителен надзор“ за проверки на място в ПОД и банките-попечители през 2023 г. през второ тримесечие стартира 1 (една) обща проверка за спазване изискванията на нормативните актове по допълнително пенсионно осигуряване.

16.2 тематични проверки

През първото полугодие на 2023 г. от управление „Застрахователен надзор“ са извършени 3 тематични проверки на застрахователи, от заложените 6 броя.

През първо тримесечие на 2023 г. управление „Осигурителен надзор“ приключи тематична проверка, която е стартирала в края на четвърто тримесечие на 2022 г. Проверката е за спазване разпоредбите на КСО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му по отношение на риска, инвестициите, вземания и задължения на управляваните от дружеството, ФДПО и ФИП. При проверката не бяха установени нарушения. Във връзка с извършената тематична проверка на ПОД са дадени 26 (двадесет и шест) препоръки за подобряване на дейността.

17. Изготвяне на анализи на финансовите пазари и преглед на рисковете на небанковия финансов сектор и прогнози относно дейността на поднадзорните лица

През първото полугодие на 2023 г. управление „Застрахователен надзор“ е изготвило 2 тримесечни анализа за състоянието на застрахователния пазар в България във връзка с изискването на чл. 10 от Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация.

За целите на Годишния отчет за дейността на КФН за 2022 г. е изготвен и анализ на участниците на застрахователния сектор през 2022 г.

Изготвени са 2 прегледа на рисковете на застрахователния пазар в България, които представят текущото състояние и тенденциите в развитието на застрахователния пазар у нас. За тази цел, следвайки методологията на ЕОЗППО, са конструирани показатели, групирани в няколко основни категории рискове, на които са изложени застрахователите у нас. На база на наличната количествена информация по Платежоспособност II, конструираните времеви редове за показателите служат като инструментариум за постоянен мониторинг на основните тенденции на развитие на застрахователния пазар в България. При изготвянето на анализа на рисковете е извършвана експертна оценка на базата на допълнителна информация и данни.

През м. юни е изготвен и тематичен анализ за влиянието от потенциално намаляване на кредитните рейтинги на емисии корпоративни облигации в инвестиционните портфейли на застрахователните и презастрахователните дружества със седалище в България по методология, представена на членовете на Комитета по риск и финансова стабилност (Risk and Financial Stability Committee, RFSC) към ЕОЗППО.

Така, през първото полугодие са извършени общо 6 (шест) анализа за застрахователния пазар в България от заложените 9 за 2023 г., като изпълнението на целевия показател се очаква да бъде постигнато до края на годината.

18.Разглеждане на сигнали, жалби, запитвания или медийни публикации.

18.1 изготвяне на становища и/или отговори по жалби

Съгласно чл. 17а, ал.2 от ЗКФН, членът на КФН разглежда жалби и сигнали, свързани с поднадзорни на КФН лица. За 2023 г. е предвидено да постъпят 1300 жалби на потребители на небанкови финансови услуги и продукти.

За първото полугодие на 2023 г. са изготвени 595 отговори на жалби на потребители на небанкови финансови услуги и продукти. Наблюдава се малък спад в броя на постъпилите жалби за първото шестмесечие, което се дължи не само на по-слабата активност на потребителите през летните месеци, но и на предприетите от страната на КФН мерки и осъществяван надзор.

18.2 изготвяне на отговори по запитвания и сигнали

В резултат постъпили запитвания и сигнали от граждани, юридически лица, както и от различни институции и организации, от „Надзор на инвестиционната дейност“ са изготвени 202 броя отговори.

Исканията/запитванията са постъпили в КФН от асоциации, външни организации, поднадзорни и др. лица, включително чуждестранни, като всяко едно от тях е анализирано и са предприети необходимите действия с оглед систематизиране на информацията, необходима за изготвяне на отговор до лицата. Запитванията са свързани с текущата дейност на поднадзорните лица, с прилагането на националната правна рамка в дейността им, с предоставянето на информация и др.

В преобладаващата си част, постъпилите жалби, сигнали и запитвания са свързани с въпроси от участници в масовата приватизация, такива свързани с приложното поле на ЗППЦК и актовете по прилагането му или касаят сигнали за нарушения на действащото законодателство, както и искания от правоохранителните органи.

През отчетния период от дирекция „Осигурителен надзор“ са извършени 2 (две) документални проверки на получени през периода сигнали във връзка с прехвърляне на средства на осигурени лица от един в друг фонд за допълнително пенсионно осигуряване. Също така през отчетния период са извършени проверки по 22 броя запитвания, като най – чести са от наследници на починали осигурени лица.

18.3 изготвени материали/становища във връзка с публикации относно дейността на комисията и нейните органи

През отчетния период не са изготвени материали/становища във връзка с публикации относно дейността на комисията и нейните органи.

18.4 жалби по административен ред

През отчетния период не са постъпили, съответно не са изготвени, отговори на жалби по административен ред.

19. Сътрудничество с институции, браншови организации и други. Проучване на пазара на финансовите иновации, даване на консултации чрез Innovation hub

19.1 Консултации в Innovation hub

През отчетния период в Innovation hub е постъпило 1 запитване, с което през първото шестмесечие на 2023 г. прогнозираната стойност е изпълнена частично.

19.2 Участие във форуми и срещи

В бюджетната прогноза за 2023 г. са заложили 4 участия във форуми и срещи, а за първото шестмесечие са отчетени 12 и 1 национална обучение „Силата на младия инвеститор“ - организирано и реализирано самостоятелно от дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“ през Министерство на образованието. Обучението е проведено онлайн, в рамките на един ден (06.06.2023 г.). В обучението се включиха 229 ученика от 19 училища с икономически профил. Отчетени са следните активности:

- участие във Fintech Summit – конференция на вестник „Капитал“;
- участие в сесии на MISC, PTSC and SMSC for the EOЦКП work on the DLT pilot;
- онлайн работна среща на Task Force група „Crypto assets“ към EOЦКП;
- среща на работната група по Joint Committee Sub-Committee on Consumer Protection and Financial Innovation (JC SC CPFI);
- среща на работната група на Европейския форум на фасилитаторите на иновации EFIF;
- среща на европейско ниво за разработването на European Blockchain Sandbox;
- първи онлайн семинар Въведение в европейската блокчейн регулаторна пясъчна среда (European Blockchain Regulatory Sandbox) за регулатори в партньорство с Bird & Bird;
- участие в семинар Закон за изкуствения интелект, 21-22 юни 2023 г. ;
- среща „Цифров час“;
- среща на работната група на Европейския форум на фасилитаторите на иновации EFIF, 23.05.2023 г.;
- срещи на Комитета за дигитални финанси и иновации;
- онлайн курс Training on EU Market in Crypto Assets Regulation (MiCA): Current trends, legislative and regulatory responses in the EU;
- национално обучение „Силата на младия инвеститор“.

Отчетеният ръст спрямо бюджета се дължи на активното участие на експерти от Комисията в много на брой срещи, организирани от европейските органи, както и на продължението на инициативата „Силата на младия инвеститор“.

19.3 Консултации по проучване на пазара на финансовите иновации

В бюджетната прогноза са заложили 2 броя, а за първото шестмесечие са отчетени общо 8 консултации по проучване на пазара на финансовите иновации, които включват 3

попълнени въпросника, множество коментари по документи, материали и публикации на сайта на КФН, както следва:

- въпросник за ОИСП в частта, касаеща финансовите иновации;
- отговори по Въпросник на ЕОЦКП относно MiCA с тема „existing national frameworks for CASPs and transitional measures“;
- попълнен въпросник - Survey for OECD Project on Leveraging digitalisation for risk prevention and mitigation in the insurance sector;
- предложение за сформирание на работна група за изразяване становище относно приложимостта на Препоръка Б на Препоръка ЕССР/2021/17 и попълване на въпросник Recommendation ESRB/2021/17 on a pan-European systemic cyber incident coordination framework for relevant authorities;
- редактиране по проекта на регламент DORA;
- коментари по MiCA;
- публикувана новина относно възможността за участие на финтех компании в първия кохорт, организиран от European Blockchain Sandbox;
- изготвени информационни материали за въвеждането на Регламент (ЕС) 2022/858 относно пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър (РТДР);
- актуализиране секцията Иновационен център на страницата на КФН;
- изготвени клипове за страницата на КФН за: DLT, MiCA и касаещ жалбите;

Отчетеният ръст се дължи от една страна на по-големия брой постъпили въпросници от европейските органи, които експертите от дирекция „Анализи, жалби и преструктуриране“ са попълнили, и от друга страна на изготвени извънредни материали по теми, касаещи финансовите иновации.

20. Изготвяне и публикуване на статистическа информация, анализи и публикации относно дейността на поднадзорните на КФН лица

Изготвени са периодични доклади свързани с анализа на финансовите пазари както следва:

- 6 месечни анализа на международната среда;
- 2 тримесечни прегледа на рисковете на небанковия финансов сектор;
- Анализ на външната среда;
- Обзор на секторната активност в България;
- Преглед на рисковете и основни тенденции на пазара;
- Обзор на небанковия финансов сектор в България;
- Анализ на участниците на капиталовият пазар;
- Анализ на жалбите и запитванията на потребители на небанковия финансов сектор за 2022 спрямо 2021 г.;
- Отчет за работата на КФН в органите и структурите на ESRB;
- Доклад за значимите финансови институции в небанковия финансов сектор в България;

- 2 тримесечни анализа на жалбите и запитванията на потребители на небанковия финансов сектор;
- Годишна статистика на капиталовия пазар;

Останалите 13 анализа и доклада са предвидени за второ шестмесечие на годината.

През първото полугодие на 2023 г. по отношение на застрахователния сектор са публикувани 6 (шест) бр. пазарна статистика за:

- застрахователния пазар въз основа на периодичните справки и отчети, представени в КФН от застрахователните и презастрахователните предприятия;
- максимален размер на техническата лихва за изчисление на премиите и резервите;
- дейността на застрахователните брокери, действащи в Р. България през 2022 г.

Във връзка с утвърдената практика и календара за оповестяване на надзорна информация за осигурителния пазар през отчетния период на 2023 г. от управление „Осигурителен надзор“ е изготвена и публикувана на електронната страница на КФН статистическа информация, необходими за извършване на анализ и оценка на дейността на поднадзорните лица.

1. Обобщиха се и се публикуваха на интернет страницата на КФН:

- предварителните резултати от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за 2022 г.;
- окончателните резултати от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за 2022 г.;
- данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.12.2022 г. по пол и възраст;
- окончателните данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.12.2022 г. по пол и възраст;
- данни за служебно разпределените лица във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване през 2022 г.;
- резултатите от промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг за четвъртото тримесечие и за 2022 г.;
- резултатите от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за първото тримесечие на 2023 г.;
- данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.03.2023 г. по пол и възраст;
- резултатите от промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг за първото тримесечие на 2023 г.

2. Изчислиха се и се обявиха:

- годишната доходност на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване за 2022 г.;

- данни за доходността на годишна база на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване за 24 – месечния период, изтичащ на 31.12.2022 г.;
- информация за постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 31.12.2022 г.;
- данни за доходността на годишна база на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, постигната за 24 – месечния период, изтичащ на 31.03.2023 г.

21. Дейности по възстановяване и реструктуриране на инвестиционни посредници

21.1 Преглед на планове за възстановяване на инвестиционните посредници както и на коригираните планове за възстановяване на инвестиционните посредници, застрахователни и презастрахователни дружества

Съгласно ЗВПКИИП, инвестиционните посредници по чл. 10, ал. 1 от ЗПФИ, са длъжни веднъж годишно да изготвят и предоставят в КФН за преглед и становище планове за възстановяване. Плановете за възстановяване се разглеждат от дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“ и се изготвят становища относно съществуващи пречки при евентуално реструктуриране. За първото полугодие на 2023 г. са изготвени 11 становища по планове за възстановяване от заложените 18 за годината. Останалите 8 ще бъдат изготвени до края на 2023 г. след подаването им от инвестиционните посредници в Комисията.

21.2 Изготвяне на планове за реструктуриране

Съгласно чл. 14 от ЗВПКИИП, КФН, като орган за реструктуриране по чл. 2, ал. 1 и чл. 3 ал. 1 от същият закон, приема план за реструктуриране по отношение на всяка институция, която не е част от група, подлежаща на надзор на консолидирана основа. Планът се изготвя от органа по реструктуриране. В бюджетната прогноза са заложили 18 плана за реструктуриране. В средата на 2022 г. е разширен лицензът на „Аларик Секюритис“ ООД и поради тази причина е увеличен броят на плановете за реструктуриране, общо 19 плана за реструктуриране.

За първото полугодие са изготвени 16 плана за реструктуриране. Останалите 3 броя плана за реструктуриране ще бъдат изготвени до края на 2023 г., съгласно заложеното в бюджетната прогноза.

21.3. Определяне на годишни вноски на инвестиционните посредници в ФПИП

Съгласно разпоредбата на чл. 139, ал. 2 от ЗВПКИИП във връзка с чл. 10 от Делегиран регламент 2015/63 на Комисията от 21 октомври 2014 година за допълване на Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на предварителните вноски в механизмите за финансиране на реструктурирането (Делегиран Регламент (ЕС) 2015/63) КФН следва да определи индивидуалните годишни вноски на всеки посредник по чл. 10, ал. 1 от ЗПФИ във Фонда за реструктуриране на

инвестиционните посредници. Годишните вноски се определят веднъж годишно до 30 април на съответната година. За първото полугодие са определени индивидуалните годишни вноски на 19 инвестиционни посредника. Заложената стойност отговаря на отчетената такава.

22. Периодично отчитане дейността на КФН

През първото полугодие на 2023 г. КФН изготви две свои издания – Бюлетин на КФН (6 ежемесечни броя) и Годишен отчет на Комисията за финансов надзор за 2022 г., който обобщава дейността на институцията и отразява състоянието на небанковия финансов сектор в България през 2022 г.

В бюлетина на КФН се предлага обобщена информация за дейността на Комисията по месеци – нормативна и надзорна, дава се информация за всички решенията на КФН, решенията на членовете на КФН и всичките вписвания през месеца. Бюлетинът се издава в електронен вариант в средата на всеки месец, като обобщава информацията за предходния месец и се публикува на официалната страница на Комисията.

23. Организиране и участие в семинари, информационни кампании, образователни програми относно въпроси, свързани с функционирането на небанковия финансов сектор

23.1 Проведени семинари

През отчетния период са проведени два семинара относно въпроси, свързани с функционирането на небанковия финансов сектор, организирани от КФН.

23.2 Изготвени информационни образователни материали

През отчетния период са изготвени четири информационни образователни материали.

Източници на информация за данните по показателите за изпълнение

Информацията за данните по показателите за изпълнение е налична от регистрите на Комисията, както и от тримесечните отчети за дейността на управления „Надзор на инвестиционната дейност,” „Застрахователен надзор” и „Осигурителен надзор”.

4700.01.01 Бюджетна програма „ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕГУЛАЦИЯТА И НАДЗОРА НА НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР.” <i>Показатели за изпълнение</i>	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
1. Извършване на анализ на регулаторната рамка и изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба с цел усъвършенстване на финансовите регулации и прилагане на добри практики в регулаторната дейност	Брой	25	49
1.1. Изготвени предложения за изменение и допълнение на нормативни актове и приети подзаконовни нормативни актове	Брой	8	10
1.2. Изготвени предложения за издаване на общи административни актове, практики и указания по прилагането и тълкуването на нормативната уредба	Брой	7	2
1.3. Приети за прилагане насоки на европейските надзорни органи	Брой	10	37
2. Участие в процеса на изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС и в други международни организации	Брой	182	72
2.1. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в заседания на консултативни комитети и работни групи към ЕК във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС	Брой	8	5
2.2. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междудомствените работни групи към Съвета по европейските въпроси във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ЕС	Брой	78	21
2.3 Изготвяне на проекти на позиции/становища във връзка с изпълнение на задълженията и мерките, произтичащи от членството на България в ESRB	Брой	66	20
2.4. Изготвяне на проекти на позиции/становища и участие в срещи на междудомствените работни групи във връзка с присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие	Брой	30	26
3. Участие в процеса на вземане на решения на ЕС при формирането и изпълнението на политиките в областта на небанковия финансов сектор за налагане на единни правила за всички пазарни участници	Брой	38	38
3.1 Участие във форуми и работни групи в процеса на вземане на решения на ЕС	Брой	8	24
3.2. Участие в консултативни комитети или сътрудничество с други международни и европейски органи и институции	Брой	30	14
4. Участие в работата на европейските надзорни органи, част от Европейската система за финансов надзор, при изготвянето на нови и актуализирането на действащите надзорни политики на ЕС	Брой	790	441
4.1 Участие в заседания на европейските надзорни органи, произтичащи от членството на България в ЕС	Брой	200	97

4.2. Изготвяне на позиции /становища/ и във връзка с действащите надзорни политики на ЕС	Брой	500	297
4.3 Изготвяне на отговори на искания за информация/въпросници/ анализи/предоставяне на статистически данни	Брой	90	47
5. Участие в колегиуми за групов надзор в областта на застраховането	Брой	21	10
6. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове в производствата по издаване на лицензии, разрешения, одобрения, признаване на правоспособност, утвърждаване на образци на документи и др.	Брой	1534	1302
6.1. Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове във връзка с производствата по издаване на лицензии, разрешения или одобрения	Брой	794	615
6.2 Разглеждане на заявления и изготвяне на проекти на индивидуални административни актове спрямо поднадзорни лица, подлежащи на регистрационен режим	Брой	45	13
6.3 Разглеждане на уведомления (нотификации) във връзка с трансгранично извършване на дейност по линията на единен европейски паспорт	Брой	533	428
6.3.1. Разглеждане на уведомления от поднадзорни на КФН лица за извършване на трансгранична дейност в други държави членки на ЕС или на ЕИП;	Брой		4
6.3.2. Разглеждане на уведомления от надзорни органи на други държави членки на ЕС или ЕИП относно намерението на техни поднадзорни лица да извършват трансгранична дейност на територията на България	Брой		301
6.4 Разглеждане на документи, които не подлежат на одобрителен режим, но се проверяват от гледна точка на тяхното съответствие/привеждане в съответствие с регулаторните изисквания	Брой	152	246
6.5 Одобряване и утвърждаване на биометрични таблици и технически лихвен процент	Брой	2	0
6.6 Определяне на минимална доходност от управлението на активите на задължителните пенсионни фондове	Брой	8	4
7. Вписване в регистрите на КФН	Брой	18538	15425
7.1 Изготвяне на проекти на разпореждания за подлежащи на вписване обстоятелства във водените от КФН регистри	Брой	1302	780
7.2 Вписване на обстоятелства в регистрите на КФН	Брой	17236	14645
8. Извършване на дистанционни проверки за законосъобразно упражняване на дейността на поднадзорните на КФН лица	Брой	48906	24047
9. Извършване на анализ и оценка на данни, факти и обстоятелства с цел установяване законосъобразността на дейността на поднадзорните на КФН лица	Брой	443	166

10. Съставени актове за установяване на административно нарушение (АУАН)	Брой	645	207
11. Предприети мерки във връзка със събиране на вземанията на КФН	Брой	170	87
12. Издадени наказателни постановления (НП)	Брой	450	135
12. 1. Споразумения по ЗАНН	Брой		30
12.2. Предупреждения по чл. 28 от ЗАНН	Брой		38
13. Изготвени становища по постъпили жалби срещу наказателни постановления, резолюции за прекратяване и предупреждения	Брой	216	53
14. Изготвени решения за прилагане на ПАМ	Брой	140	31
15. Извършване на комплексна оценка и определяне на рисковия профил на поднадзорните лица на база оценка на количествени и качествени показатели	Брой	149	41
16. Извършване на проверки на място	Брой	108	39
17. Изготвяне на анализи на финансовите пазари и преглед на рисковете на небанковия финансов сектор и прогнози относно дейността на поднадзорните лица	Брой	9	6
18. Разглеждане на сигнали, жалби, запитвания или медийни публикации	Брой	1604	623
19. Сътрудничество с институции, браншови организации и други. Проучване на пазара на финансовите иновации, даване на консултации чрез Innovation hub	Брой	11	21
19.1 Консултации в Innovation hub	Брой	5	1
19.2 Участие във форуми и срещи	Брой	4	12
19.3 Консултации по проучване на пазара на финансовите иновации	Брой	2	8
20. Изготвяне и публикуване на статистическа информация, анализи и публикации относно дейността на поднадзорните на КФН лица	Брой	69	52
21. Дейности по възстановяване и реструктуриране на инвестиционни посредници	Брой	72	46
21.1. Преглед на плановете за възстановяване на инвестиционните посредници както и на коригираните плановете за възстановяване на инвестиционните посредници	Брой	36	11
21.2 Изготвяне на плановете за реструктуриране	Брой	18	16
21.3. Определяне на годишни вноски на инвестиционните посредници в ФПИП	Брой	18	19
22. Периодично отчитане дейността на КФН	Брой	13	24
23. Организиране и участие в семинари, информационни кампании, образователни програми относно въпроси, свързани с функционирането на небанковия финансов сектор	Брой	9	6
23.1 Проведени семинари	Брой	2	2
23.2 Изготвени информационни образователни материали	Брой	7	4

г) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

Безпрецедентната криза, породена от Covid-19, която от здравословна прераства в икономическа и финансова, несигурната политическа обстановка в Европа, както и инфлацията и поскъпването на ресурсите оказаха своето въздействие както върху дейността на Комисията за финансов надзор така и върху поднадзорните лица.

д) Отчет на разходите по бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение на ведомствени и администрирани разходи

№	4700.01.01 Бюджетна програма „Подобряване на регулацията и надзора на небанковия финансов сектор“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	21 859 200		9 913 936
	Персонал	15 298 200		6 716 092
	Издръжка	6 046 500		2 196 268
	Капиталови разходи	514 500		1 001 576
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	21 859 200		8 986 862
	Персонал	15 298 200		6 716 092
	Издръжка	6 046 500		2 195 220
	Капиталови разходи	514 500		75 550
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	927 074
	Персонал			
	Издръжка			1 048
	Капиталови разходи			926 026
	Администрирани разходни показатели **			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II):	21 859 200		8 986 862
	Общо разходи (I+II+III):	21 859 200		9 913 936
	Численост на щатния персонал	265		240
	Численост на извънщатния персонал	2		2

е) Отговорност за изпълнение на програмата

Отговорността за изпълнението на програмата се носи от председателя на Комисията за финансов надзор, заместник-председателите, члена на КФН и ръководителите на структурните звена.

Отговорността на дирекциите, които участват в изпълнението на целите на програмата, е регламентирана в ЗКФН и Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

БОЙКО АТАНАСОВ